

**UCHWAŁA NR XXXVII/345/2022
RADY GMINY WALIM**

z dnia 26 kwietnia 2022 r.

**w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Gminy Walim**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U z 2022r. poz. 559, 583) oraz art. 12 ust.1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2021r., poz. 503) w związku z Uchwałą Nr XXVIII/243/2021 Rady Gminy Walim z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Walim, z późniejszą zmianą wprowadzoną Uchwałą Nr XXXIII/303/2021 Rady Gminy Walim z dnia 21 grudnia 2021r. **Rada Gminy Walim uchwala, co następuje:**

§ 1. 1 Uchwala się zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Walim.

2. Integralnymi częściami niniejszej uchwały są następujące załączniki:

- 1) załącznik nr 1 – ujednolicony tekst studium;
- 2) załącznik nr 2 – rysunek w skali 1: 10 000 pt. „GMINA WALIM STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKOW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO”;
- 3) załącznik nr 3 – dane przestrzenne.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Walim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

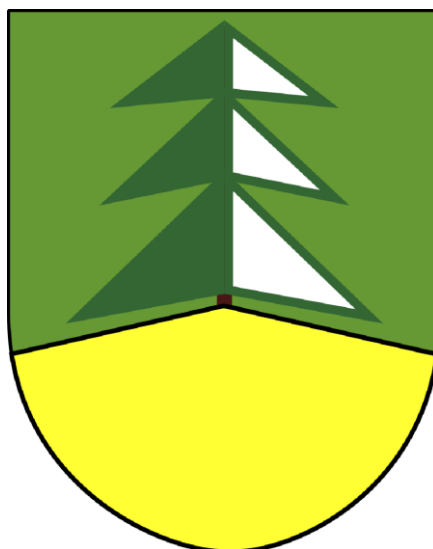
Przewodniczący Rady Gminy
Walim

Zuzanna Bodurka

Gmina Walim

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Załącznik nr 1
Do Uchwały Nr XXXVII/345/2022
Rady Gminy Walim z dnia 26 kwietnia 2022 r.

Walim, kwiecień 2022 r.

Spis treści

1.Wstęp

1.1 Cel studium.....	6
1.2 Źródła informacji.....	6
1.3 Podstawy prawne opracowania studium	7

2.Uwarunkowania

2.1 Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.....	10
2.1.1 Komunikacja.....	11
2.1.2 Infrastruktura techniczna.....	11
2.2 Ład przestrzenny i wymogi jego ochrony.....	13
2.3 Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.....	14
2.3.1 Położenie gminy.....	14
2.3.2 Budowa geologiczna, bogactwa mineralne.....	15
2.3.3 Rzeźba terenu	15
2.3.4 Warunki klimatyczne.....	16
2.3.5 Higiena atmosfery.....	16
2.3.6 Wody powierzchniowe i podziemne.....	17
2.3.7 Typy i rodzaje gleb.....	19
2.3.8 Lasy.....	20
2.3.9 Flora.....	20
2.3.10 Fauna.....	21
2.3.11 Obszary chronione.....	22
2.4 Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	25
2.5 Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenie przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.....	27
2.6 Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia.....	27
2.6.1 Ludność, struktura wieku.....	27
2.6.2 Prognoza liczby ludności.....	29
2.6.3 Warunki życia mieszkańców.....	30
2.7 Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.....	35
2.8 Stan prawny gruntów.....	35
2.9 Potrzeby i możliwość rozwoju gminy.....	35
2.9.1 Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	36
2.9.2 Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.....	39
2.9.3 Wyniki bilansu terenów.....	40
2.10 Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.....	41

3. Kierunki rozwoju przestrzennego

3.1 Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.	42
3.2 Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy.....	42
3.3 Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	45
3.4 Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	49
3.5 Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.....	51
3.6 Obszary na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.....	54
3.7 Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa.....	54
3.8 Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej.....	55
3.9 Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.....	55
3.10 Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	55
3.11 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.....	56
3.12 Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.....	59
3.13 Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.....	59
3.14 Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.....	59
3.15 Obszary zdegradowane.....	59
3.16. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500kW. A także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów	60
3.17 Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.....	61

Załączniki do tekstu studium:

Załącznik nr 1: Wykaz dróg wojewódzkich oraz powiatowych na terenie Gminy Walim

Załącznik nr 2 Wykaz dróg gminnych publicznych.

Załącznik nr 3: Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków.

Załącznik nr 4: Gmina Walim- wykaz zabytków.

Załącznik nr 5: Wykaz obszarów zabytkowych i archeologicznych w Gminie Walim.

Załącznik nr 6: Zagrożenie powodzią.

1. WSTĘP

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy oraz koordynującym działania samorządu lokalnego w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zwanej dalej ustawą, studium nie jest aktem prawa miejscowego. Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (art. 9 ust. 4 ustawy).

Sporządzenie niniejszego dokumentu jest wynikiem analizy i oceny zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Walim, przyjętej uchwałą nr XXIV/141/2016 Rady Gminy Walim z dnia 29 grudnia 2016 r.

Zmiany społeczne oraz gospodarcze warunkują modyfikację prowadzonej polityki przestrzennej w gminie. Zmieniające się uwarunkowania formalne oraz przestrzenne, jak również zmiany w przepisach odrębnych wpłynęły na podjęcie przez Radę Gminy uchwały XXX/176/2017 z dnia 27 czerwca 2017 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego całego obszaru gminy Walim.

Pomocny w opracowaniu studium gminy Walim był również Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego zawierający strategię rozwoju województwa oraz strategia rozwoju Gminy Walim na lata 2012-2020.

Zgodnie z art. 10 ust 4 ustawy studium składa się z części tekstowej i graficznej sporządzonej na mapie w skali 1:10 000.

Dokument został Uchwalony Uchwałą Nr XXVII/230/2021 Rady Gminy Walim z dnia 27 kwietnia 2021r.

Dnia 25 maja 2021r. Rada Gminy Walim podjęła Uchwałę Nr XXVIII/243/2021 z późn. zmianą (Uchwała nr XXXIII/303/2021 z dnia 21.12.2021 roku) w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium. Przedmiotem zmiany studium jest wyznaczenie w obrębie Dzieńmorowice obszarów na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, a także ich strefy ochronne.

Niniejszy dokument stanowi ujednolicone studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Walim po zmianie wprowadzonej na podstawie ww. Uchwały.

W celu wyróżnienia wprowadzonych zmian nowe lub skorygowane ustalenia zostały wyróżnione czerwoną czcionką (w niniejszym tekście oraz w legendzie rysunku studium).

Integralną częścią niniejszego dokumentu jest prognoza oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń Studium.

1.1 Cel studium

Głównym celem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Walim jest rozpoznanie i diagnoza aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem i sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz zasad polityki przestrzennej gminy.

W tym celu określono:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy,
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy,
- obszary chronione oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego,
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- obszary występowania złóż surowców mineralnych.

1.2 Źródła informacji

Podstawowe źródła informacji:

- Uchwała nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, Perspektywa 2030 rok,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzone uchwałą Rady Gminy Walim nr VI/18/98 z dnia 30 grudnia 1998 r., zmienione uchwałami nr XIII/72/2007 z dnia 25 października 2007 r., nr XXXI/185/2009 z dnia 23 lutego 2009 r.,

nr XL/231/2009 z dnia 26 października 2009 r., nr LII/294/2010 z dnia 25 października 2010 r. oraz nr XXX/198/2013 z dnia 26 listopada 2013 r., **Uchwałą Nr XXVII/230/2021 Rady Gminy Walim z dnia 27 kwietnia 2021r.,**

- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- Ocena Aktualności Studium i Planów Miejscowych Gminy Walim, przyjęta uchwałą nr XXIV/141/2016 Rady Gminy Walim z dnia 29 grudnia 2016 r.,
- Strategia rozwoju Gminy Walim na lata 2012-2020,
- Inwentaryzacja urbanistyczna obszaru gminy Walim,
- Plan Urządzeniowo-Rolny Gminy Walim, przyjęty uchwałą Nr XXXIV/213/2017 Rady Gminy Walim z dnia 28 listopada 2017 r.,
- Raport z wykonania przeglądu i aktualizacji map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej- Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2020,
- Publikacje Głównego Urzędu Statystycznego,
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 16 lutego 2017 r. r., publikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego, poz. 802, zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nietoperzy Gór Sowich PLH020071,
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 23 września 2014 r., publikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego, poz. 3941 w sprawie ustanowienia planu zadań ochrony dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nietoperzy Gór Sowich PLH020071,
- Obszary Natura 2000 na Dolnym Śląsku, Wrocław 2012,
- Inwentaryzacje złóż surowców mineralnych gmin województwa dolnośląskiego – Geolog Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego- wydział geologii,
- Wytyczne określania potrzeb całkowitej chłonności obszarów zainwestowania gminy, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Instytut Rozwoju Miast w Krakowie, listopad 2016,
- Informatyczny System Osłony Kraju, <https://wody.isok.gov.pl/index.html>,
- Geoserwis mapy, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>.

1.3 Podstawy prawne opracowania studium

Podstawą sporządzenia studium jest uchwała XXX/176/2017 Rady Gminy Walim z dnia 27 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Walim. Ze względu na dużą ilość zmian w zakresie uwarunkowań i przeznaczeń terenu, zmian wynikających z przepisów dokument opracowano jako nowe studium. **Podstawą zmiany dokumentu jest Uchwała Nr XXVIII/243/2021 Rady Gminy Walim z dnia 27 maja 2021r. z późn. zmianą (Uchwała nr XXXIII/303/2021 z dnia 21.12.2021 roku).**

W projekcie **zmiany** Studium uwzględniono następujące przepisy prawne:

- Ustawa z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (**Dz. U. 2022, poz. 503**),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 nr 118, poz. 1233 **ze zm.**),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (**Dz. U. 2022, poz. 559 ze zm.**),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (**Dz. U. 2021, poz. 2351 ze zm.**),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (**Dz. U. 2021, poz. 1973 ze zm.**),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (**Dz. U. 2021, poz. 1098 ze zm.**),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (**Dz. U. 2021, poz. 1326 ze zm.**),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (**Dz. U. 2021, poz. 710 ze zm.**),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (**Dz. U. 2021, poz. 2233 ze zm.**),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (**Dz. U. 2021, poz. 1420 ze zm.**),
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (**Dz. U. 2021, poz. 1376 ze zm.**),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (**Dz. U. 2021, poz. 2373 ze zm.**),
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 2003 roku o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. 2019, poz. 1443),

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2022, poz. 699),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. 2015 r. poz. 774 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. 2020, poz. 2028),
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 2021, poz. 1899 ze zm.),
- Uchwała nr XLI/1407/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa dolnośląskiego z wyjątkiem gminy Wrocław i uzdrowisk ograniczenia i zakazów w zakresie eksploatacji urządzeń w których następuje spalanie paliw.

Zmiana studium została zainicjowana Uchwałą Nr XXVIII/243/2021 Rady Gminy Walim z dnia 27 maja 2021r. z późn. zmianą i bazowała na ww przepisach prawa.

2. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WALIM

2.1 Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

Gmina Walim o powierzchni 79,1 km² i zaludnieniu wynoszącym ok. 5580 osób, położona jest w województwie dolnośląskim, w powiecie wałbrzyskim. W skład gminy wchodzi 9 sołectw: Glinno, Jugowice, Dziećmorowice, Michałkowa, Niedźwiedzica, Olszyniec, Rzeczką, Walim oraz Zagórze Śląskie.

Graniczy z Wałbrzychem oraz z gminami Głuszyca, Jedlina-Zdrój, Nowa Ruda, Pieszyce i Świdnica.

Położenie gminy w sąsiedztwie dużego zespołu miejskiego ma zasadniczy wpływ na funkcjonowanie systemu społeczno – gospodarczego gminy. Wałbrzych jako regionalny ośrodek usługowo – przemysłowy oddziałuje na podstawowe funkcje gminy: usługi ponadpodstawowe i usługi o charakterze regionalnym (nauka, kultura, zdrowie, oświata), rynek pracy, powiązania produkcyjne i handlowe oraz powiązania komunikacyjne. Występują również ścisłe związki z sąsiednimi gminami w zakresie infrastruktury technicznej (przebieg przez obszar gminy sieci magistralnych).

Warunki przyrodnicze, w tym występowanie terenów o dużych walorach krajobrazowych i klimatycznych stanowią podstawę rozwoju funkcji rekreacyjnej, mieszkaniowej oraz rolniczej. W obszarze graniczącym z miastem Wałbrzych, w ograniczonym zakresie, rozwija się również przemysł i usługi.

W strukturze użytkowania gruntów gminy tereny rolne zajmują 4 110 ha, co stanowi 51,9% ogólnej powierzchni, lasy 42,6%, tereny zainwestowane ok. 4,3%, a pozostałe tereny: wody powierzchniowe 1,1%, tereny różne i nieużytki - łącznie 0, 1%.

Przewaga gruntów rolnych i leśnych świadczy o charakterze gminy. W strukturze gruntów rolnych duży odsetek zajmują trwałe użytki zielone.

Lp.	Forma użytkowania gruntów	Powierzchnia w ha	%
1	Powierzchnia ogółem	7915	100,00
2	Użytki rolne, w tym:	4088	51,65
2.1.	grunty orne	1518	19,18
2.2.	łąki i pastwiska	2431	30,71
2.3.	rolne zabudowane	105	1,33
3	Lasy i zadrzewienia	3369	42,56

4.	Grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym:	349	4,41
4.1.	Tereny mieszkaniowe	54	0,68
4.2.	Tereny komunikacyjne	224	2,83
4.3.	Pozostałe (przemysłowe, rekreacyjne)	71	0,89
5.	Wody	84	1,06
6.	Tereny różne i nieużytki	24	0,30

Tabela nr 1. Struktura użytkowania gruntów (stan na styczeń 2016 r.)

źródło: Starostwo Powiatowe w Wałbrzychu

2.1.1 Komunikacja

Sieć drogowa gminy jest dobrze rozwinięta. Drogi wojewódzkie: nr 379 relacji Świdnica - Wałbrzych (na terenie gminy przechodzi przez Dziećmorowice) oraz nr 383 relacji Jedlina-Zdrój - Dzierżonów (Olszynec, Jugowice, Walim i Glinno) łączą się z siecią dróg krajowych. Ponadto układ komunikacyjny tworzą drogi powiatowe (*Załącznik nr 1: Wykaz dróg powiatowych*). Sieć drogową uzupełniają publiczne drogi gminne (*Załącznik nr 2: Wykaz dróg gminnych*) oraz drogi wewnętrzne stanowiące drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych. Przez gminę poprowadzona jest również linia kolejowa 285 relacji Świdnica– Jedlina-Zdrój. Poprowadzona jest przez Olszynec, Jugowice, Niedźwiedzicę i Zagórze Śląskie. Obecnie prowadzona jest rewitalizacja na odcinku Świdnica Kraszowice – Jedlina-Zdrój o długości 21,41 km.

2.1.2 Infrastruktura techniczna

Na obszarze gminy Walim gospodarką wodno-ściekową zarządza Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji.

Zaopatrzenie w wodę

Gmina jest zwodociągowana w 85%. Sieć wodociagową posiadają miejscowości Walim, Jugowice, Dziećmorowice, Olszynec i Zagórze Śląskie. Mieszkańcy pozostałej części gminy czerpią wodę z ujęć lokalnych.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest kilka ujęć wody: w Walimiu i Dziećmorowicach na potrzeby lokalne. W Zagórzu Śląskim w oparciu o sztuczny zbiornik (Jezioro Bystrzyckie), zaopatrywane w wodę są miasta Dzierżonów, Bielawa, Pieszyce.

W ostatnim dziesięcioleciu Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji wybudował sieć wodociagową w Dziećmorowicach (Nowa Wieś) o długości 466 m (wartość zadania 292 964,83 zł brutto). W trakcie realizacji jest budowa sieci wodociagowej w Zagórzu Śląskim, ul. Letniskowa, o długości około 1160 mb (wartość zadania 640 000,00 zł brutto).

Planowana jest budowa sieci wodociągowej: w Zagórzu Śląskim (Osiedle Topolowe) o długości ok. 660 mb (szacunkowa wartość zadania 356 000,00 zł), w Dziećmorowicach (Starym i Nowym Julianowie) o długości ok. 5 km (szacowana wartość zadania 2 870 000,00 zł brutto) oraz w Walimiu przy ulicach Gazowa i Wyszyńskiego o długości około 2400 mb (szacowana wartość zadania 1 150 000,00 zł brutto).

Odprowadzanie ścieków komunalnych

Gmina jest skanalizowana w 67%. W Jugowicach zlokalizowana jest grupowa mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków, która przyjmuje ścieki z Głuszycy, Jedliny-Zdrój, Walimia, Olszyńca, części Jugowic i Rzeczek. Oczyszczone ścieki odprowadza się kanałem omijającym, poza Jezioro Bystrzyckie, do rzeki Bystrzyca. Druga oczyszczalnia zlokalizowana jest w Dziećmorowicach. Ścieki komunalne w pozostałej części gminy odprowadzane są do przydomowych oczyszczalni ścieków lub zbiorników bezodpływowych.

Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji w ostatnim dziesięcioleciu wybudował sieć kanalizacyjną w ul. 3-go maja w Walimiu o długości 912 mb (wartość zadania 883 433,82 zł brutto – 141 400,00 zł dotacja z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej), sieć kanalizacyjną we wsi Zagórze Śląskie o długości 815 mb (wartość zadania 1 025 321,09 zł brutto) oraz w Dziećmorowicach - Nowa Wieś o długości 554 mb (wartość zadania 518 420,44 zł brutto). W trakcie realizacji jest budowa oczyszczalni ścieków w Zagórzu Śląskim (wartość zadania ok. 640 000 zł brutto), sieci kanalizacji sanitarnej w Zagórzu Śląskim o długości ok. 250 mb (wartość zadania 324 800 zł), na terenie Osiedla Topolowego – 600 m (szacunkowa wartość 612 00 zł brutto), w ul. Nowa Kolonia w Walimiu o długości ok. 540 mb (szacowana wartość zadania 935 000 zł brutto) oraz w ul. Sienkiewicza w miejscowości Dziećmorowice o długości około 100 mb (szacowana wartość zadania 60 000,00 zł brutto).

Gospodarka odpadami

Zagospodarowaniem odpadów zajmuje się koncesjonowany zakład. Odpady są składowane oraz utylizowane poza obszarem gminy.

Elektroenergetyka

Na obszarze gminy Walim występują urządzenia elektroenergetyczne (należące do firmy TAURON Dystrybucja S.A.):

- napowietrzne linie wysokiego napięcia 110 kV (S-249 relacji Wałbrzych – Viktoria – Nowa Ruda; S-251 relacji Wałbrzych – Głuszyca),
- napowietrzne linie średniego napięcia 20 kV: L-219-46, L-251-51,
- stacje transformatorowe 20/0,4 kV: R-219-46, R-251-51,
- napowietrzno-kablowe linie średniego napięcia 20 kV,
- napowietrzne i kablowe linie niskiego napięcia 0,4 kV
- stacje transformatorowe 20/0,4 kV R-WMB.

Gazownictwo

Znaczna część obszaru gminy zasilana jest gazociągiem podwyższonego średniego ciśnienia DN 200 o ciśnieniu do 1,6 MPa wraz ze stacjami redukcyjno– pomiarowymi, przebiegającego od granicy z Wałbrzychem przez miejscowości: Dziećmorowice, Zagórze Śląskie, Jugowice, Olszynec, Jedlina – Zdrój oraz siecią gazową o ciśnieniu 0,5 MPa.

Gospodarka cieplna

Na obszarze gminy brak jest centralnych źródeł zaopatrzenia w ciepło.

2.2 Ład przestrzenny i wymogi jego ochrony

W gminie Walim występuje ukształtowana sieć osadnicza, typowa dla obszaru Sudetów. Jest to przeważnie luźna zabudowa, posiadająca zachowany średniowieczny układ o charakterze wsi łańcuchowych, najczęściej zlokalizowana wzdłuż cieków wodnych.

W skład zabudowy wiejskiej wchodzi zabudowa: zagrodowa, mieszkaniowa i mieszkaniowo– rekreacyjna, ponadto usługowa oraz w niewielkim zakresie przemysłowo-składowa.

Współczesna zabudowa z reguły jest zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz rekreacyjną, realizowaną w granicach jednostek osadniczych, a także poza nimi, tworząc jednak funkcjonalną całość.

Na obszarze wsi Walim występuje również zwarta zabudowa o charakterze miejskim, szczególnie w centrum wsi.

Zmiany charakteru produkcji rolnej spowodowały, że część obiektów gospodarczych (np. stodoły, budynki inwentarskie) przestały pełnić swoją pierwotną funkcję. Obiekty te częściowo adaptowane są na inne cele np. mieszkaniowe, produkcyjne, usługowe, a część z nich jest nieużytkowana.

Specyfika gminy Walim, wynikająca z jej położenia w obszarze o dużych walorach krajobrazowych i kulturowych, spowodowały, że poszczególne wsie tworzą kompleksy objęte ochroną.

2.3 Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

2.3.1 Położenie gminy

Gmina Walim położona jest w południowej części województwa dolnośląskiego, we wschodniej części powiatu wałbrzyskiego.

Według fizycznogeograficznego podziału Polski, Gmina Walim położona jest w prowincji Masyw Czeski, podprowincji Sudety z Pogórzem Sudeckim w makroregionie Sudety Środkowe oraz mezoregionie Góry Sowie, Pogórze Wałbrzyskie (północny fragment-obręb Dziećmorowice nr 1) oraz Obniżenie Noworudzkie (zachodnia część wsi Dziećmorowice 2).

Gmina Walim jest gminą wiejską. Obejmuje 9 wsi oraz 4 przysiółki: Dziećmorowice (wraz z przysiółkami Nowa Wieś, Nowy Julianów, Stary Julianów), Glinno, Jugowice, Michałkowa, Niedźwiedzica, Olszynec (wraz z przysiółką Podlesie), Rzecza, Walim oraz Zagórze Śląskie.

Obszar gminy charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu, na którą składają się obszary górskie, przecinane dolinami rzecznyymi.

Powoduje to, że warunki do prowadzenia rolnictwa są bardzo trudne. Bardziej sprzyjające warunki panują w północnej części gminy, na Pogórzu Wałbrzyskim (wsie Dziećmorowice i Niedźwiedzica), gdzie różnice wysokości są mniejsze. Teren jest bardziej płaski, a uprawa gospodarka rolna jest bardziej opłacalna.

Użytkowanie gruntów o dużym nachyleniu jest utrudnione, występują problemy w wykorzystaniu sprzętu rolniczego, dlatego obszary te powinny być wyłączone z uprawy i zamienione na użytki zielone. Najbardziej korzystne dla rolnictwa są tereny, których nachylenie nie przekracza 3°. W gminie Walim takie obszary stanowią około 5%.

2.3.2 Budowa geologiczna, bogactwa mineralne

Gmina Walim położona jest w obrębie jednostki strukturalnej Sudetów – bloku sowiogórskiego, zwanego krą sowiogórką. Zbudowany jest ze skał metamorficznych, głównie gnejsów i migmatytów, którym towarzyszą granity, amfibolity, serpentynity, granulity i pegmatyty. Na starszym podłożu, występują także młodsze skały osadowe karbońskie – piaskowce, mułowce i zlepiące.

Na terenie objętym studium zlokalizowane są:

- część złoża węgla kamiennego „Julia” WK 579– o powierzchni 3133 ha, z którego część o powierzchni ok. 100 ha występuje na terenie gminy Walim,
- złoże piasku „Jugowice” KN 5703 – o powierzchni 2,45 ha (zaniechana eksploatacja),
- część obszaru i terenu górniczego „Jedlina-Zdrój” utworzony dla złoża wód leczniczych dec. TG- 285/76 Min. Zdr. I Op. Społ. Z dnia 10 X 1976 r.- część o powierzchni ok. 39 ha występuje na terenie gminy Walim (obszar i teren górniczy nakładają się).

2.3.3 Rzeźba terenu

Północna i południowo-zachodnia część gminy położona jest na terenie Pogórza Wałbrzyskiego, którego krajobraz tworzą rozległe spłaszczenia wierzchowinowe o niewielkich deniwelacjach terenu oraz Góry Wałbrzyskie o szerokich grzbietach z maksymalną wysokością 630 m n.p.m. w obrębie gminy. Pozostała część gminy położona jest w obrębie Gór Sowich, które w głównej mierze decydują o atrakcyjności i charakterze krajobrazu gminy. Położone na południe od Obniżenia Górnej Bystrzycy nie tworzą jednolitego masywu. Ich północno-zachodnia część jest silniej rozczłonkowana dopływami rzeki Bystrzycy, tworzą ją grzbiety równoległe do głównego pasma. Centralną część Gór Sowich tworzą jednolite pod względem geologicznym pasma przebiegające z północno-zachodu na południowy wschód między przełęczami Walimską i Jugowską a jego kulminacją jest masyw Wielkiej Sowy o wysokości 1015 m n.p.m. Wielka Sowa jest najwyższym szczytem Gór Sowich a zarazem jednym z najwyższych w polskich Sudetach Środkowych. Zachodnią kulminację masywu stanowi Mała Sowa – 972 m n.p.m., drugi co do wysokości szczyt Gór Sowich. Tak więc obszar gminy swym zasięgiem obejmuje bardzo zróżnicowane wysokościowo i krajobrazowo tereny o wysokościach bezwzględnych wahających się od 970 m w części południowej do niespełna 450 m w części północnej.

Duże zróżnicowanie rzeźby terenu i znaczne wysokości sprawiają iż w środowisku panuje poważny kontrast przydatności gleb. Występujące gleby - to gleby górskie średnie i słabe. Najlepszymi są gleby kompleksu zbożowo-górskiego IV b i V klasy występujące głównie w obrębie Pogórza Wałbrzyskiego oraz mady górskie wyścielające obniżenia dolin i kotlin.

2.3.4 Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne na terenie gminy są bardzo zróżnicowane. Wynika to głównie z dużych różnic wysokości bezwzględnej. Najkorzystniejsze warunki występują w piętrze do 500 m n.p.m. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi tu około 7°C, natomiast w piętrze górskim maleje o około 0,5-1°C na każde 100 m wzniesienia. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, a najzimniejszym styczeń. Najwięcej opadów występuje w czerwcu i lipcu, natomiast najmniej – w grudniu. Łączna średnia suma opadów atmosferycznych, zmierzonych na posterunku opadowym w Walimiu, wynosi 856 mm. Na obszarze gminy przeważają wiatry południowo-zachodnie, a ich największe nasilenie występuje jesienią. Długość okresu wegetacji jest zróżnicowana – w dolinach i obniżeniach terenowych trwa około 210 dni, a w wyższych partiach – około 170 dni. Trwałość pokrywy śnieżnej waha się od poniżej 80 dni w północnych krańcach gminy do ponad 130 dni na terenie Gór Sowich.

2.3.5 Higiena atmosfery

Instytucje użyteczności publicznej dysponują lokalnymi kotłowniami na paliwo stałe lub olej opałowy. Budynki komunalne i prywatne bazują na paliwie stałym węgla i koksie. Powoduje to wzrost zanieczyszczenia w sezonie grzewczym. Generalnie nie notuje się na terenie gminy znacznie większych zagrożeń powietrza atmosferycznego. Kumulacja zanieczyszczeń przeciwdziała usytuowanie wsi i ważniejszych dróg w dobrze przewietrzanych dolinach o równoleżnikowym układzie. Również znacznie zmniejszyły się zagrożenia ze strony pobliskiego obszaru przemysłowego Wałbrzycha w związku z likwidacją kopalni i innych zakładów przemysłowych.

Znaczny wpływ na higienę atmosfery będzie miała realizacja uchwały nr XLI/1407/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa dolnośląskiego z wyjątkiem gminy Wrocław i uzdrowisk ograniczenia i zakazów w zakresie eksploatacji urządzeń w których następuje spalanie paliw.

2.3.6 Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Walim w całości leży w zlewni rzeki Bystrzyca, która jest lewostronnym dopływem Odry. Jej źródło znajduje się na terenie gminy Głuszyca. Na całej długości (95 km) jest uregulowana, ujęta w opaski kamienno-betonowe. Na terenie gminy Walim rzeka przepływa przez wsie Zagórze Śląskie, Niedźwiedzica, Jugowice i Olszyniec. Łączna długość w gminie to 8,67 km. Prawostronnymi dopływami Bystrzycy na terenie gminy są: Jaworzyna (o długości na terenie gminy 4,88 km), Walimka (10,58 km) oraz Młynówka (9,43 km). Wszystkie wyżej wymienione ciekі znajdują się w administracji Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Przez gminę przepływają również mniejsze ciekі wodne. Są to:

- Złotnica – przepływa przez Dziećmorowice oraz Olszyniec, na terenie gminy osiąga długość 7,20 km;
- Potok C – w Zagórzcu Śląskim (3,75 km);
- Potok D – w Niedźwiedzicy i Zagórzcu Śląskim (2,96 km);
- Potok E – w Michałkowej (2,79 km);
- Potok F – w Walimiu (3,50 km);
- Potok Rusinówka – w Dziećmorowicach nr 2 (0,91 km).

Na terenie gminy (w Zagórzcu Śląskim) znajduje się sztuczny zbiornik – zbiornik wodny Lubachów (Jezioro Bystrzyckie), który powstał w latach 1912- 1917 w wyniku przegrodzenia rzeki zaporą wodną. Jezioro ma długość 2,8 km, szerokość 0,3 km, maksymalną głębokość 30 m, a jego powierzchnia przy normalnym poziomie piętrzenia wynosi 47,69 ha, natomiast przy maksymalnym poziomie piętrzenia wynosi 49,22 ha. Pełni funkcję ochrony przed powodzią, energetycznego wykorzystania spiętrzenia wód, zaopatrzenia w wodę oraz rekreacyjną. Pozostałe sztuczne zbiorniki wodne to niewielkie stawy hodowlane oraz wyrobisko dawnej kopalni gliny w Zagórzcu Śląskim, obecnie zalane wodą.

Pod względem parametrów fizyko-chemicznych najczystszym dopływem rzeki Bystrzyca jest ciek Młynówka, która prowadzi wody odpowiadające I klasie czystości. Walimka prowadzi wody należące do III klasy czystości. Również wody Bystrzycy zakwalifikowane są do III klasy czystości. Natomiast wody Jeziora Bystrzyckiego odpowiadają II klasie czystości.

Podłoże krystaliczne charakteryzujące się słabą przepuszczalnością wpływa na reżim wód powierzchniowych oraz podziemnych. według podziału regionalnego zwykłych wód

podziemnych Polski (B. Paczyński – 1993, 1005 r.), obszar gminy Walim leży w makroregionie południowym, XVI regionie sudeckim. Region ten cechuje się dominacją udziału wód szczelinowych, występujących na większości obszaru w obrębie utworów krystalicznych – skał metamorficznych oraz skał magmowych. Warunki hydrogeologiczne są tutaj bardzo zmienne, dotyczy również charakteru zwierciadła wód, głębokości występowania poziomu użytkowego, jego miąższości, właściwości filtracyjnych wodonośców szczelinowych oraz wydajności studni ujmujący te wodonośne.

Na terenie gminy występują udokumentowane złoża wód podziemnych (otwory hydrogeologiczne) tj.:

- Otwór „8340017 Dom Kolonijny 2” wykonany w 1966 r. w Zagórzcu Śląskim do głębokości 14 m, zakończony w utworach prekambriu. Otwór eksploatowany. Współrzędne otworu w układzie współrzędnych PL- 1992: X- 323410,95; Y- 317125,11;
- Otwór „8340042 Wodociąg Wiejski 1” wykonany w 1944 r. w Zagórzcu Śląskim do głębokości 8,7 m, zakończony w utworach prekambriu. Otwór eksploatowany. Współrzędne otworu w układzie współrzędnych PL- 1992: X- 324064,94; Y-316972,10;
- Otwór „8340070 Ośrodek Hodowli Zagrodowej 1” wykonany w 1974 r. w Starym Julianowie do głębokości 130 m, zakończony w utworach prekambriu. Otwór eksploatowany. Współrzędne otworu w układzie współrzędnych PL- 1992: X- 328101,05; Y-313857,23;
- Otwór „8340071 Ośrodek Hodowli Zagrodowej 1A” wykonany w 1974 r. w Starym Julianowie do głębokości 230 m, zakończony w utworach prekambriu. Otwór eksploatowany. Współrzędne otworu w układzie współrzędnych PL- 1992: X- 328100,76; Y-313861,28;
- Otwór „8340179 Wytwórnia mas bitumicznych S1” wykonany w 2013 r. w Starym Julianowie do głębokości 15 m, zakończony w utworach prekambriu. Otwór eksploatowany. Współrzędne otworu w układzie współrzędnych PL- 1992: X- 327543,09; Y-314144,79;
- Otwór „8340181 Hotel Centrum Rekreacyjne S1” wykonany w 2013 r. w Zagórzcu Śląskim do głębokości 40 m, zakończony w utworach prekambriu. Otwór eksploatowany. Współrzędne otworu w układzie współrzędnych PL- 1992: X-323764,34; Y-318063,94;
- Otwór „8670006 Ośrodek Grapa S1” wykonany w 2009 r. w Rzeczcze do głębokości 56 m, zakończony w utworach proterozoiku. Otwór eksploatowany. Współrzędne otworu w układzie współrzędnych PL- 1992: X-313693,66; Y-320844,71.

2.3.7 Typy i rodzaje gleb

Na obszarze gminy Walim dominują gleby brunatne, które zajmują około 74% powierzchni całego terenu. Następne pod względem zajmowanego areалу są gleby bielcowe – około 20%. Dodatkowo w dolinach cieków naturalnych wykształcone są mady rzeczne. W obrębie Glinno i Walim występują również gleby glejowe, a w Glinnie – torfowe i murszowo-torfowe.

Obszar gminy charakteryzuje się glebami słabej jakości. Świadczy o tym wskaźnik bonitacji gleb, który dla gruntów ornych i użytków zielonych wynosi 38 pkt./ha w skali 100-punktowej. Najwyższy wskaźnik bonitacji gleb jest w Rzecze – 53 pkt./ha, a najniższy w Jugowicach – 31 pkt./ha. Wśród gruntów ornych najslabsze gleby występują w Walimiu i Rzecze, w których wskaźnik bonitacji wynosi 29 pkt./ha, najlepsze zaś w Dzieńmorowicach nr 2 (46 pkt./ha). Natomiast wśród użytków zielonych najslabsze gleby występują w Jugowicach (wskaźnik bonitacji wynosi 30 pkt./ha), a najlepsze w Rzecze (55 pkt./ha).

W gleboznawczej klasyfikacji gruntów ornych dominuje klasa V, która zajmuje powierzchnię 618,89 ha (40,7%) oraz klasa IVb – 550,68 ha (36,3%). Natomiast w gleboznawczej klasyfikacji użytków zielonych dominuje klasa IV – 1167,56 ha (48,1%) oraz klasa V – 926,87 ha (38,1%).

Jakość gleb wpływa na rodzaj kompleksów rolniczej przydatności gleb, które wykazują zbliżone właściwości rolnicze i mogą być podobnie użytkowane. Wśród kompleksów gleb ornych dominuje kompleks 12 – owsiano-ziemniaczany górski (około 25% powierzchni użytków rolnych w gminie). Dużą powierzchnię zajmuje również kompleks 11 – zbożowy górski (stanowi około 16%). W gminie występuje również kompleks 13 – owsiano-pastewny górski, ale jego udział jest znikomy (około 1%). Wśród kompleksów trwałych użytków zielonych dominuje 2z – użytki zielone średnie, zajmują około 35% areálu użytków rolnych, natomiast kompleks 3z – użytki zielone słabe i bardzo słabe stanowią 23%.

Kompleksy gleb ornych występują głównie w północnej i zachodniej części gminy, natomiast trwałych użytków zielonych – w pozostałej części gminy.

Inwentaryzacja wykazała znaczne zmiany w sposobie użytkowania gruntów. Aktualnie duża część gruntów ornych (ponad 713 ha) została zadarniona, a zmiany te nie są wprowadzone do ewidencji gruntów i budynków.

2.3.8 Lasy

Lasy w gminie Walim należą do VII Krainy Przyrodniczo-Leśnej, tzw. Krainy Sudeckiej, położonej w Dzielnicy Sudetów Zachodnich i Środkowych. Dominującymi gatunkami są świerk oraz buk.

Obszary leśne i zadrzewione w całej gminie zajmują powierzchnię 3369,29 ha, stąd udział lasów w stosunku do całkowitej powierzchni gminy wynosi 42,6%. Lesistość w poszczególnych obrębach jest zróżnicowana: największy występuje w obrębie Rzeczką– 75,5% (713,58 ha), Michałkowa– 59,1% (441,32 ha) oraz Zagórze Śląskie– 57,9% (527,02 ha). Natomiast najmniejszy udział lasów jest w Niedźwiedzicy- 12,1% (58,26 ha) oraz w Olszyńcu- 16,1% (65,45 ha).

Lasy w gminie należą do dwóch Nadleśnictw:

- Wałbrzych– obejmuje tereny położone w południowej i zachodniej części gminy (część obrębów Dziećmorowice nr 2, Olszyniec, Jugowice oraz obręby Walim, Glinno, Rzeczką);
- Świdnica– należą do niego lasy położone w północnej i wschodniej części gminy (część obrębów Dziećmorowice nr 2, Olszyniec, Jugowice oraz obręby Dziećmorowice nr 1, Michałkowa, Glinno, Niedźwiedzica, Zagórze Śląskie).

2.3.9 Flora

Gmina Walim, obejmująca dziś rozległy i zróżnicowany topograficznie obszar od podszczytowych partii Wielkiej Sowy, przez przełomową dolinę Bystrzycy aż po granice Wałbrzycha, była niegdyś obszarem o wysokich walorach przyrodniczych. Starsze opracowania dotyczące tych terenów zawierają informacje o występowaniu cennych i rzadkich gatunków, których część do dziś mogła się utrzymać. Do najciekawszych należały liczne notowane tu storczyki takie jak: buławnik wielokwiatowy *Cephalanthera damasonium*, storczyk męski *Orchis mascula*, storczyk bżowy *Dactylorhiza sambucina*, storczyk plamisty *Dactylorhiza maculata*, a także rzadkie gatunki górskie np.: parzydło leśne *Aruncus sylvestris*, pięciornik złoty *Potentilla aurea*, paprotnik Brauna *Polistichum brauni*, lilia bulwkowata *Lilium bulbiferum*.

Gmina Walim leży na granicy dwóch pięter geobotanicznych wyróżnianych na terenie Sudetów: piętra pogórza i piętra regła dolnego. Piętro pogórza na terenie Gór Sowich rozciąga się od najniższych partii gminy po ok. 600 m n.p.m. Na stokach południowych oraz

przy układach siedliskowych lokalnie „cieplejszych” może nawet sięgać wyżej. Można więc stwierdzić, że większa część gminy leży na terenie pogórza, gdzie dominującą jednostką roślinności potencjalnej są wielogatunkowe lasy liściaste – grądy subatlantyckie w odmianie podgórskiej. W specyficznych warunkach występowały tu także inne typy siedlisk leśnych. Piętro regla dolnego występuje we właściwym paśmie Gór Sowich, począwszy od około 600 m n.p.m. aż po najwyższe wzniesienia. Dominującą jednostką roślinności potencjalnej jest tu kwaśna buczyna *Luzulo luzuloidis* – Fagetum. Nad potokami występowały niegdyś łągi jesionowe, a na kamienistych stokach stromych dolin również jaworzyny miesięcznicowe. Praktycznie całe piętro regla dolnego jest dziś zajęte przez sztuczne drzewostany świerkowe i świerkowo – bukowe o charakterze gospodarczym.

Na terenie gminy Walim odnaleziono stanowiska 30 gatunków roślin naczyniowych oraz porostów objętych ochroną gatunkową, w tym:

- 3 gatunki objęte ochroną ścisłą, dla których wymagane jest stosowanie zabiegów ochrony czynnej;
- 14 gatunków chronionych całkowicie, dla których nie jest wymagana ochrona czynna;
- 11 gatunków objętych ochroną częściową, a tym 5 gatunków występujących na terenie gminy pospolicie tj. powyżej 20 stanowisk;
- 2 gatunki porostów (1 objęty ochroną całkowitą i jeden ochroną częściową).

Ochrona czynna wymagana jest dla 3 gatunków tj. pełnik europejski, storczyk majowy, storczyk plamisty.

2.3.10 Fauna

Na terenie gminy Walim występuje ok. 34 gatunki ssaków, z których 12 podlega ścisłej ochronie gatunkowej. Są to przedstawiciele 8 gatunków z rzędu owadożernych, 2 gatunków gryzoni oraz 1 gatunku drapieżnych. Ochronie częściowej podlegają 4 gatunki ssaków tj. kret z owadożernych oraz 3 gatunki gryzoni tj. karczownik, badylarka i mysz zaroślowa. Można spotkać: rzęsorka mniejszego, ryjówkę górską, popielicę.

Na terenie gminy stwierdzono występowanie ok. 109 gatunków ptaków; (102 gatunki gnieździ się na tym obszarze, zaś 7 zostało uznanych za zalatujące). 103 gatunki objęte są ochroną gatunkową, natomiast bocian czarny i puchacz podlegają ochronie strefowej, a 4 gatunki objęte są ochroną częściową, jako ptaki łowne. W gminie występuje 12 gatunków objętych ochroną w Dyrektywie Rady z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (79/409/EWG) (Dyrektywa Ptasia). Trzy gatunki lęgowe są uznane za zagrożone

w skali kraju i wpisane do „Polski Czerwonej Księgi Zwierząt”. W gminie występuje 5 gatunków lęgowych zagrożonych w skali regionu. Derkacz, został wpisany na międzynarodową listę gatunków zagrożonych wyginięciem w skali świata. Lista gatunków potencjalnie zagrożonych w regionie zawiera 14 gatunków ptaków lęgowych, które występujących w gminie Walim.

Ponadto stwierdzono 7 gatunków płazów oraz 4 gatunki gadów, a gatunkami rzadkimi i cennymi w gminie są traszka grzebieniasta oraz rzekotka drzewna.

Gatunkiem chronionym należącym do ryb, występującym w rzekach gminy Walim jest śliz. Ponadto występują: pstrąg potokowy, strzebla potokowa, płoć, kielb, szczupak, okoń. Szerokie rozprzestrzenienie pstrąga potokowego oraz bogate liczebnie stada strzebli potokowej, wskazujące na właściwy stan rzek i potoków. Brak jest gatunków rzadkich oraz przyrodniczo cennych, jednak minóg strumieniowy, głowacz białopłetwy, lipień, świnka, brzana, stanowią o znikomych walorach ichtiofaunistycznych gminy.

2.3.11 Obszary chronione

Znaczna część gminy Walim położona jest w granicach obszarów chronionych (ok. 61 % powierzchni), do których zalicza się:

- Park Krajobrazowy Gór Sowich- utworzony w 1991 r. (Rozporządzeniem Nr 7/91 Wojewody Wałbrzyskiego z 8.11.1991 r.; dz. Urz. Wojew. Wałbrzyskiego Nr 15, poz. 159 z 1991 r.; Rozporządzeniem Nr 6/96 Wojewody Wałbrzyskiego z 18.07.1996 r. (Dz. Urz. Wojew. Wałbrzyskiego Nr 24, poz. 578 z 1996 r.), a poszerzony do obecnych granic w 1996 r.); obejmujący południową oraz południowo – zachodnią część gminy tj. obręb Jugowice, Walim, Rzeczka i Glinno. Park został utworzony ze względu na wysokie walory krajobrazowe oraz krajoznawcze obszaru; należy uwzględnić ustalenia zawarte w Palnie Ochrony Dla Parku Krajobrazowego przyjęte uchwałą nr XVI/333/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r. w sprawie ustalenia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Gór Sowich i opublikowaną Dz. Urz. Woj. z dnia 6 grudnia 2011 r. Nr 251 poz. 4510,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Góry Bardzkie i Sowie- powołany Uchwałą Nr 35/81 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Wałbrzychu z dnia 28.10.1981 r. w sprawie utworzenia na terenie województwa wałbrzyskiego parków krajobrazowych i obszarów krajobrazu chronionego (Dz. Urz. WRN w Wałbrzychu, Nr 5 poz. 46 z 1981 r);

o powierzchni 2658 ha, obejmujący centralną oraz wschodnią część gminy tj. Zagórze Śląskie, Michałkowa, Jugowice, Walim, Glinno. Obszar został wyznaczony ze względu na charakterystyczny krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe z uwagi na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką, wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Na terenie tym występują zakazy, które mają na celu ochronę przed zmianami czy utratą wartości przyrodniczych, tj. zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu; zakaz likwidowania oraz niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego; zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych oraz leśnych,

– rezerwat przyrody Góra Choina- obejmujący las bukowo-dębowy porastający wzgórze z ruinami piastowskiego Zamku Grodno w Zagórzu Śląskim. W całości znajduje się na obszarze Natura 2000 - Ostoja Nietoperzy Gór Sowich i obszarze chronionego krajobrazu. Został utworzony w 1957 r. dla ochrony rzadkich gatunków roślin chronionych i naturalnych zbiorowisk roślinnych; ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu Nr 7 z dnia 7 maja 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Góra Choina” (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2012 r., poz.1691),

– korytarz ekologiczny Góry Złote- Góry Stołowe – stanowi szlak komunikacyjny dla wielu gatunków roślin oraz zwierząt. Obejmuje w części lub w całości wszystkie miejscowości gminy. Tworzy połączenie ekologiczne pomiędzy chronionymi obszarami, czyli Obszarem Chronionym Gór Bardzkich i Sowich a Obszarem Chronionym Gór Kamiennych.

– pomniki przyrody ożywionej: (utworzone Zarządzeniem Wojewody Wałbrzyskiego Nr 9, poz. 69 z 1988 r.):

- Lipa drobnolistna – znajduje się w Walimiu na dz. nr 411/2. Jest to okazałe drzewo o wys. 18 m i obwodzie 540 cm,
- Lipa szerokolistna – znajduje się na dziedzińcu Zamku Grodno (dz. 89) w Zagórzu Śląskim, o wysokości korony 15 m i obwodzie 660 cm, szacunkowy wiek 230 lat. Z uwagi na zagrożenie powaleniem drzewa, zabezpieczono go budując od strony zamku murek w kształcie stożka.

– pomniki przyrody nieożywionej:

- Skala „Sępiak” – jest to naturalna forma skalna zbudowana z gnejsów o długości około 50 m oraz maksymalnej wysokości 20 m (zlokalizowana na działce leśnej nr 220/57 w Walimiu),
- „Babi Kamień” – to naturalna forma skalna, ostaniec gnejsowo-granitowy, o długości 60 m i wysokości 3-8 m. Poniżej skałek zalega rumowisko ostrokrawędzistych bloków skalnych (działka leśna nr 222/55 w Walimiu).

– Obszar Natura 2000 Ostoja Nietoperzy Gór Sowich- o powierzchni 4818 ha, obejmujący większą część gminy tj. fragment obrębów Zagórze Śląskie, Niedźwiedzica, Olszyniec, Jugowice, Glinno i całą powierzchnię obrębów: Walim, Michałkowa oraz Rzeczka. Dla obszaru Natura 2000 obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 23 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nietoperzy Gór Sowich PLH020071 (obszar powołany został dla ochrony 16 cennych obiektów, głównie zimowania nietoperzy w Górach Sowich, którymi są stare sztolnie i wyrobiska, w większości pozostałości dawnej podziemnej fabryki z okresu II wojny światowej. Granica tego obszaru w wielu miejscach styka się z granicą Obszaru Chronionego Krajobrazu Gór Bardzkich i Sowich). W granicach obszaru Natura 2000 znajdują się trwałe użytki zielone, które są cenne pod względem przyrodniczym i przyczyniają się do zachowania różnorodności biologicznej, przede wszystkim odgrywają rolę w pochłanianiu dwutlenku węgla i ochronie gleby. Działania ochronne dot. czynnej ochrony siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, zwierząt oraz ich siedlisk polegają na ekstensywnym użytkowaniu kośnym, kośno-pastwiskowym oraz pastwiskowym trwałych użytków zielonych;

Obszar Natura 2000 Ostoja Nietoperzy Gór Sowich PLH020071, zatwierdzono jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty decyzją Komisji Europejskiej 2009/93/WE z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującą na mocy Dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. L. 43 z dnia 13 lutego 2009 r., wejście w życie dnia 6 marca 2009 r.), a wyznaczono w celu zachowania we właściwym stanie przedmiotów ochrony wymienionych w Załączniku I Rady 79/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa), tj.:

- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*);
 - 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis*-*Festucion pallentis*);
 - 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
 - 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*,
 - 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*);
 - 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*);
 - *9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis*-*Acerion pseudoplatani*); \
 - *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe;
 - 9410 Górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*, część - zbiorowiska górskie)
- oraz gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Rady 79/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa), tj:
- 1308 Mopek *Barbastella barbastellus*;
 - 1323 Nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii*
 - 1324 Nocek duży *Myotis myotis*.

Wśród najistotniejszych z punktu ochrony pod względem liczebności nietoperzy jest Kompleks Rzeczka. Obszar Natura 2000 Ostoja Nietoperzy Gór Sowich obejmuje 14 typów siedlisk przyrodniczych, stanowiących przedmiot ochrony. Do najcenniejszych należy m.in. kompleks łąk Glinno-Zagórze.

Obszar objęty zmianą studium, realizowaną na podstawie Uchwały Nr XXVIII/243/2021 z dnia 25 maja 2021 r. z późn. zmianą, w obrębie Dziećmorowice (wyznaczony pod lokalizację farm fotowoltaicznych), leży poza ww. obszarami chronionymi, natomiast w granicach obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo - obszaru uzupełniającego lądowego korytarza ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym GKZ-7B Góry Złote – Góry Sowie,

obejmującego m.in. część gminy Walim, którego orientacyjny zasięg określa plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego uchwalony Uchwałą nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020r. (Dz. U. woj. Doln. z dnia 30 czerwca 2020r., poz. 4036).

2.4 Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Większość wsi w rejonie Gór Sowich powstała w okresie przedhusyckim, a nawet przed kolonizacją na prawie niemieckim. Dopiero pod rządami Habsburgów austriackich od początku XVI w. nastąpił stuletni rozwój ziemi śląskiej. Wtedy narodziło się, w oparciu o dogodne warunki klimatyczne Gór Sowich i odpowiednią wodę, sudeckie płóciennictwo i sukiennictwo. Jedno z większych skupisk tkackich osad znajdowało się w rejonie Pieszyc, Bielawy oraz Walimia.

Rozwój rzemiosła i przemysłu wyraźnie odróżniał ten obszar od rejonów, gdzie produkcja skupiała się głównie w miastach, a wieś była nastawiona na produkcję rolną.

Okres rozwoju sieci osadniczej wiąże się z XVIII w. i początkiem XIX w. Powstało wówczas sporo kolonii i przysiółków. Liczba ludności przekroczyła możliwości utrzymania się z rolnictwa. Nastąpił rozwój rzemiosła i przemysłu wiejskiego. Również obsługa wędrowców i letników stała się w rejonie sowiogórskim dość znaczącym działem gospodarczym. Nieopłacalność tutejszej gospodarki (rolnictwo, przemysł) spowodowała nasilający się od końca XIX wieku odpływ ludności, którego nie zahamowała turystyka masowa.

Po stuleciach czeskiego, austriackiego i pruskiego panowania obszar ten znalazł się w granicach państwa polskiego. Po roku 1945 nastąpiła wymiana ludności i zmiana ustroju. Tradycja regionalna została zerwana i nie odtworzyły jej nieliczne placówki kulturalne.

Sieć osadniczą gminy tworzą w przewadze wsie łańcuchowe, o luźnej zabudowie - np. Glinno, Michałkowa, Rzeczka. W znacznej części były to wsie przemysłowe, w tym Walim - jedno z największych centrów tkactwa a od XVIII w. również miejsce dużych targów przędzy i włókna. Istniejące zainwestowanie odzwierciedla dawny historyczny rodowód osadnictwa.

Na terenie gminy występują liczne obiekty zabytkowe z czego najwięcej położonych jest w obrębie wsi Walim. Tworzą je domy tkaczy wiejskich, wille właścicieli fabryk, wielkomiejskie budynki mieszkalne, posiadłości i domy kupieckie, dwory i zespoły dworskie,

hale fabryczne, pałacyki, obiekty techniki, obiekty sakralne z okazałymi kaplicami grobowymi.

Najstarszym zabytkiem jest Zamek Grodno w Zagórzcu Śląskim oraz renesansowy kościół w Olszyńcu pw. Św. Joachima i Anny.

Centrum wsi Walim zostało objęte strefą ochrony konserwatorskiej, której celem jest ochrona historycznego założenia przestrzennego wraz z zabytkowym zespołem i budowlami o wartościach artystycznych i historycznych. Swoistym zabytkiem są kompleksy podziemnych sztolni i hal fabrycznych wykonanych siłami więźniów i jeńców podczas II wojny światowej.

Ochronie zgodnie z przepisami odrębnymi podlega teren byłego obozu Wolfsberg w Jugowicach, filii byłego obozu pracy Gross-Rosen (działki nr 468/4, 468/5, 468/6, 468/7, 468/8, 468/10, 468/12, 468/13, 460/1, 460/2, 460/4, 460/5, 460/7).

Obecny kształt przestrzenny gminy, charakterystyczne rozmieszczenie zabudowy wzdłuż cieków wodnych ma swoje uwarunkowania związane z jej rozwojem historycznym.

Obecny układ przestrzenny poszczególnych jednostek osadniczych jest w przeważającej części związany ze średniowiecznym rodowodem wsi. Układ ten z reguły objęty jest ochroną konserwatorską. Ochroną archeologiczną objęte są również ślady osadnictwa wcześniejszego.

Gmina Walim charakteryzuje się licznymi obiektami zabytkowymi, z których część wpisana jest do rejestru zabytków, ich wykaz stanowi załącznik nr 3 do studium. Obiekty ujęte w wykazie zabytków przedstawione są w załączniku nr 4.

Na terenie gminy wyznaczone są strefy ochrony konserwatorskiej:

- strefa A ścisłej ochrony konserwatorskiej – wyznaczona jest w Dziećmorowicach nr 1 wokół kościoła p.w. Św. Jana Apostoła i Ewangelisty,
- strefa B pośredniej ochrony konserwatorskiej – w terenie zabudowanym Dziećmorowice nr 1 i Dziećmorowice nr 2,
- strefa OW – w obrębach Dziećmorowice nr 1 i Dziećmorowice nr 2 (prawie w całości pokrywa się ona ze strefą B), wyznaczona jest również w Zagórzcu Śląskim, w granicach historycznego układu ruralistycznego wraz z obszarem obserwacji archeologicznej – Walim,
- obszar obserwacji archeologicznej Kompleksu Riese – Walim,
- zespoły obiektów zabytkowych wraz ze strefą ochronną.

2.5 Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenie przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych

Brak audytu krajobrazowego dla województwa dolnośląskiego (gminy Walim).

2.6 Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia

2.6.1 Ludność, struktura wieku

Analizy ruchu naturalnego ludności wskazały, że w okresie 1995 – 2019 r. liczba ludności spadła. Przyrost naturalny w Gminie Walim według danych z Głównego Urzędu Statystycznego osiąga wartości ujemne, podobnie jak saldo migracji z wyjątkiem roku 2017 i 2019.

W strukturze wiekowej przeważa ludność w wieku produkcyjnym, w roku 2019 wynosił 63,52%, natomiast liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosiła 12,75%, a w wieku poprodukcyjnym 23,72%.

Poniższe zestawienie zawiera analizę ruchu naturalnego ludności gminy w latach 1995 – 2019.

Rok	Liczba ludności	Saldo migracji	Przyrost naturalny
1995	5910	-52	-7
1996	5946	7	4
1997	5906	-11	-18
1998	5890	13	-6
1999	5779	-8	-10
2000	5764	7	-19
2001	5777	30	-32
2002	5787	4	-11
2003	5761	4	-16
2004	5751	-3	-21
2005	5708	-7	-26
2006	5713	2	-6
2007	5679	14	-27
2008	5692	22	-16
2009	5698	11	-13
2010	5761	0	-1
2011	5748	29	-40
2012	5754	32	-10
2013	5707	3	-43

2014	5662	-13	-32
2015	5607	-34	-25
2016	5588	-6	-18
2017	5573	12	-29
2018	5430	-9	-19
2019	5403	14	-28

Tabela nr 2. Liczba ludności, saldo migracji oraz przyrost naturalny w latach 1995-2019.

źródło: GUS

Rok	Wiek przedprodukcyjny			Wiek produkcyjny			Wiek poprodukcyjny		
	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Kobiety	Mężczyźni	Razem
1995	602	609	1211	1740	1989	3729	661	309	970
1996	586	577	1163	1792	1997	3789	676	318	994
1997	553	537	1090	1807	2003	3810	678	328	1006
1998	515	524	1039	1828	2014	3842	675	334	1009
1999	544	568	1112	1733	1936	3669	671	327	998
2000	514	542	1056	1772	1955	3727	663	318	981
2001	482	513	995	1797	2010	3807	666	309	975
2002	477	501	978	1820	2021	3841	660	308	968
2003	461	484	945	1827	2025	3852	654	310	964
2004	444	477	921	1850	2024	3874	643	313	956
2005	421	453	874	1855	2015	3870	643	321	964
2006	393	442	835	1872	2046	3918	643	317	960
2007	378	426	804	1890	2044	3934	637	304	941
2008	356	418	774	1882	2071	3953	666	299	965
2009	362	407	769	1870	2096	3966	678	285	963
2010	368	409	777	1850	2139	3989	712	283	995
2011	355	406	761	1847	2138	3985	714	288	1002
2012	335	424	759	1842	2126	3968	726	301	1027
2013	336	424	760	1814	2079	3893	748	306	1054
2014	334	402	736	1778	2048	3826	782	318	1100
2015	326	387	713	1726	2022	3748	797	349	1146
2016	353	378	731	1684	1996	3680	801	376	1177
2017	344	375	719	1653	1982	3635	816	403	1219
2018	324	360	684	1579	1912	3491	823	432	1255
2019	332	357	689	1559	1873	3432	840	442	1282

Tabela nr 3. Struktura wieku wg ekonomicznych grup wieku w latach 1995-2019.

źródło: GUS

Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym rośnie, a w wieku produkcyjnym w ostatnich latach maleje. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym maleje, choć biorąc pod uwagę lata

2008-2016 liczba ta utrzymuje się na podobnym poziomie, jednak względem lat wcześniejszych można powiedzieć o znaczącym spadku.

2.6.2 Prognoza liczby ludności

Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu opracował „Prognozę demograficzną dla gmin województwa dolnośląskiego do 2035 roku”. Prognoza ta, dla gminy Walim zakłada utrzymanie obecnej liczby ludności do roku 2020, a następnie jej znaczny spadek. Jednakże, we wstępie do dokumentu zamieszczono informację: *„Podstawowym problemem metodologicznym w sporządzaniu prognozy dla poszczególnych gmin była zbyt mała liczebność ich populacji (w większości przypadków dotyczyło to gmin wiejskich i miejsko-wiejskich). Dane retrospektywne z okresu 1995-2013, które przeanalizowano w trakcie opracowywania założeń prognozy, w wielu gminach wykazywały bardzo dużą zmienność liczby urodzeń oraz napływu i odpływu migracyjnego pomiędzy kolejnymi latami. Jest to zjawisko typowe dla małych populacji, w których roczne wahania losowe liczby urodzeń i salda migracji mogą powodować skokowe zmiany w liczebności niektórych roczników (szczególnie najmłodszych oraz tych, które wyróżniają się największą aktywnością migracyjną). Podobne wahania losowe mogą mieć także miejsce w przyszłości.”*

Biorąc pod uwagę nasilający się trend osiedlania na terenie gminy Walim mieszkańców sąsiedniego miasta Wałbrzych, można założyć, że w kolejnych latach w gminie liczba ludności będzie utrzymywać się na stałym poziomie lub nawet wzrośnie, w związku z tym, prognoza ludności do roku 2035 może być nieaktualna. Ponadto brak obowiązku meldunkowego powoduje, że nie wszyscy mieszkańcy są zarejestrowani w gminie.

2.6.3 Warunki życia mieszkańców

O poziomie życia mieszkańców, oprócz możliwości pracy i zarobkowania świadczy również stan mieszkalnictwa oraz szkolnictwa, służby zdrowia i kultury.

Mieszkalnictwo

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), na dzień 31 grudnia 2016 r., w gminie Walim oddano do użytku 7 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców przypada 1,25 nowych lokali. Jest to wartość znacznie mniejsza od średniej wartości dla województwa dolnośląskiego. Wszystkie nowe mieszkania przeznaczone zostały na cele indywidualne, na

użytek własny. W gminie nie wybudowano mieszkań przeznaczonych do sprzedaży lub wynajmu.

Przeciętna liczba izb w nowo oddanych mieszkaniach w gminie Walim wynosi 5,86 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa dolnośląskiego oraz całej Polski. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanej do użytkowania w 2016 roku w gminie to 134,10 m², jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa dolnośląskiego oraz całej Polsce. Liczba ta świadczy o rozwoju agroturystyki w Gminie.

Wykres nr 1. Liczba mieszkań oddanych do użytku w latach 1996-2016.
źródło: www.polskawliczbach.pl

Wyposażenie mieszkańców gminy w usługi podstawowe

Zdrowie:

Opiekę zdrowotną nad mieszkańcami sprawuje niepubliczny zakład opieki zdrowotnej, posiadający praktykę lekarza rodzinnego umiejscowiony w Walimiu i Zagórz. Liczba osób przypadająca na jedną przychodnię to 2787.

Oświata:

Zadania oświaty na terenie Gminy Walim są realizowane przez:

- Publiczną Szkołę Podstawową im. Polskich Noblistów w Walimiu,
- Publiczną Szkołę Podstawową im. Janusza Korczaka w Jugowicach.

W obu szkołach działają punkty przedszkolne. Przy szkole w Walimiu zlokalizowane jest boisko sportowe oraz hala sportowo - widowiskowa.

Kultura:

Na obszarze gminy Walin instytucją zajmującą się organizacją kultury oraz turystyki jest Centrum Kultury i Turystyki w Walimiu, które prowadzi działalność w obiektach:

- Domu Kultury w Walimiu,
- Wiejskim Domu Kultury w Dziećmorowicach,
- Świetlicach Wiejskich w: Jugowicach, Olszyńcu, Glinnie, Niedźwiedzicy, Zagórzcu Śląskim.

Sołectwa Rzeczką i Michałkowa nie posiadają świetlic wiejskich. Na terenie gminy odbywają się imprezy kulturalne o charakterze ponadregionalnym, z kilkuletnią tradycją (np. Mistrzostwa Polski w Drezynowaniu, Festiwal Sera, Jarmark Średniowieczny, Pieszy Rajd Czarnym Szlakiem-Martyrologii, Ogólnopolski Festiwal Filmów Amatorskich „Biała Dama”) oraz imprezy środowiskowe. Mają one na celu promocję dziedzictwa historycznego, kulturalnego oraz przyrodniczego gminy.

Na terenie gminy odbywają się również imprezy o zasięgu lokalnym (np. Międzywiejskie Zamieszki Sprawnościowe o Złoty Sierp, Walimska Jesień, Święto Ziemi na Brzegu Jeziora, Światowy Dzień Turystyki).

Samodzielną instytucją kultury jest Gminna Biblioteka Publiczna w Walimiu z filią w Dziećmorowicach. Gminnej Bibliotece podlegają cztery punkty biblioteczne w: Jugowicach, Niedźwiedzicy, Glinnie i Zagórzcu Śląskim.

Turystyka i rekreacja:

Gmina Walim jest obszarem dynamicznego rozwoju turystycznego i rekreacyjnego. Uwarunkowania gminy sprzyjają prowadzeniu działalności turystycznej przez cały rok tj. od wiosny do jesieni – turystyka piesza, rowerowa, nordic walking, a zimą – narciarstwo zjazdowe, biegowe, snowboard, sanki.

Najatrakcyjniejszymi terenami w zakresie turystyki i rekreacji są:

- Zagórze Śląskie z trzynastowiecznym Zamkiem Grodno położonym na Górze Choina, zbiornikiem na rzece Bystrzycy-Jezioro Bystrzyckim oraz zaporą wodną (zabytek architektury). Wokół Jeziora Bystrzyckiego znajduje się rozbudowana baza rekreacyjna oraz noclegowa z mostem dla pieszych. Na ukończeniu jest budowa ośrodka obsługi ruchu turystycznego wraz z akwariem prezentującym faunę i florę jeziora Bystrzyckiego.

- Walim z zabytkowymi kamieniczkami oraz Sztolniami Walimskimi (Kompleks Rzecza w Rzecze) oraz Kompleks Włodarz w Jugowicach, które stanowi największe podziemia projektu RIESE,
- Rzecza z ukształtowaniem terenu pozwalającym na uprawianie narciarstwa wyczynowego i śladowego, biegowego, wyciągami narciarskimi i urządzeniami do wytwarzania sztucznego Śniegu.

Na terenie gminy znajduje się dobrze rozwinięta baza noclegowa o zróżnicowanym standardzie oraz sieć szlaków turystycznych umożliwiających turystom wędrowanie po Górach Sowich i Górach Czarnych oraz wejście na najwyższy szczyt Gór Sowich - Wielką Sowę.

Najważniejsze szlaki turystyczne to:

- Główny Szlak Sudecki im. Dra Mieczysława Orłowicza, prowadzący głównymi grzbietami Sudetów od Świeradowa Zdroju do Prudnika. W Gminie Walim szlak rozpoczyna się w Rzecze przechodzi przez Przełęcz Sokolą na Wielką Sowę.
- Długodystansowy Międzynarodowy Szlak E-3 Atlantyk – Morze Czarne. Przez Gminę Walim przebiega od Dzieńmorowic poprzez Lisią Skalę, Zagórze Śląskie, Michałkową, Glinno na Przełęcz Walimską, i dalej na Wielką Sowę.
- Szlak Zamków Piastowskich, długości ok. 146 km, łączy 15 zamków i grodów. Szlak przebiega od Zamku Grodno w Zagórzu Śląskim poprzez Zamek Bolków do Zamku Grodziec.
- Szlak Martyrologii, biegnie od byłej stacji PKP w Jugowicach poprzez Jugowice Górne, Walim, Osówkę, Kolce do byłej stacji PKP w Głuszycy Górnej. Szlak ten przebiega przez większość obiektów budowanych w okresie II wojny światowej pod kryptonimem „Riese”.
- Szlak Żółty. Rozpoczyna się na przystanku autobusowym w Walimiu, biegnie przez Małą Sowę, Wielką Sowę do Pieszyc.

Instytucje zajmujące się wytyczaniem i odnawianiem szlaków turystycznych, to PTTK Oddział Ziemi Wałbrzyskiej oraz PTTK Oddział w Świdnicy.

Sport:

W Gminie Walim znajdują się liczne obiekty sportowe oraz rekreacyjne. Boisko do gry w piłkę nożną w Walimiu jest jednym z najwyższej położonych tego typu obiektów sportowych w Polsce.

W 2011 roku powstało Centrum Sportu i Rekreacji w Walimiu, w skład którego wchodzi:

- hala sportowo - widowiskowa wraz z zapleczem o charakterze interdyscyplinarnym,
- zespół boisk sportowych „Orlik 2012”.

Ponadto na terenie gminy działają kluby sportowe, które użytkują boiska gminne: Ludowy Zespół Sportowy „Sudety” Dzieńmorowice, Klub Sportowy „Walim”, Ludowy Zespół Sportowy „Grodno” w Zagórzcu Śląskim, Ludowy Zespół Sportowy „Zjednoczeni Olszyniec”.

Gmina Walim posiada również:

- wyciągi narciarskie w Rzecze: Sokół, Wielka Sowa, Górnik I, II, III, IV, Na stoku i talerzykowy TKKF.
- górskie trasy rowerowe (Strefa MTB Sudety)

Sieć handlowa:

Sieć handlową tworzą prywatne sklepy wiejskie, zlokalizowane w każdej miejscowości oraz obiekt wielobranżowy (Dino w Walimiu).

Łączność:

Gmina posiada nową sieć telefonii przewodowej, zaspokajającą potrzeby mieszkańców. W Walimiu zlokalizowany jest budynek poczty.

Rynek pracy

Według danych na dzień 31 grudnia 2016 r. Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) w gminie Walim 56,3% wszystkich pracujących stanowią kobiety, a 43,7% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Walim wynosiło w 2016 roku 24,1% (29,0% wśród kobiet i 19,9% wśród mężczyzn). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Walim wynosi 3 528,00 PLN, co odpowiada 82,20% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Walim 405 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 68 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -337. 18,0% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Walim pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 24,8% w przemyśle i budownictwie, a 19,5% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz

3,0% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Pracujący ogółem	100 %
Rolnictwa, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	18 %
Przemysł i budownictwo	24,8 %
Handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja	19,5 %
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości	3,0 %
Pozostałe	34,7 %

Tabela nr 4. Struktura zatrudnienia.

źródło danych: GUS

Obecna stopa bezrobocia, choć nadal wysoka, od 2013 roku sukcesywnie maleje.

2.7 Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

W gminie występują obszary szczególnego zagrożenia powodziową:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, a także obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%. Obejmują one wąskie pasy terenu wzdłuż rzeki Bystrzycy, na całej jej długości we wsiach Zagórze Śląskie, Niedźwiedzica, Jugowice i Olszynec, lokalnie dochodząc do max. 90 m.

Ww. obszary zostały przedstawione na rysunku studium oraz w załączniku nr 6.

2.8 Stan prawny gruntów

W gminie Walim najwięcej gruntów należy do osób fizycznych (48,64%) oraz Skarbu Państwa (39,93%), pozostałe należą do gminy.

Lp.	Forma własności	Powierzchnia w ha	%
1.	Państwowa, w tym:	3160,09	39,93
1.1	Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa	55,86	0,71
1.2.	Grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe	3104,23	39,22
2.	Grunty gminnego zasobu	533,80	6,74
3.	Grunty osób fizycznych, w tym:	3849,45	48,64
3.1.	Gospodarstwa rolne	3478,34	43,95
3.2.	Pozostałe	371,11	4,69

4.	Pozostałe	371,66	4,70
	RAZEM	7915	100,00

Tabela nr 5. Gmina Walim, struktura władania gruntów (stan na 31.12.2016 r.)

źródło danych: GUS

2.9 Potrzeby i możliwość rozwoju gminy

Poniższy bilans wykonano w oparciu o art. 10, ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2020, poz. 293).

W związku z przeprowadzonymi analizami ekonomicznymi, środowiskowymi, społecznymi, prognozami demograficznymi przy uwzględnieniu możliwości finansowania gminy poniżej przedstawiono maksymalne w skali gminy wiejskiej Walim zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy wraz z argumentacją.

Dla obszarów rolnych, lasów, wód powierzchniowych śródlądowych dopuszczono zabudowę na podstawie przepisów odrębnych, dlatego nie zostały one ujęte w poniższych analizach.

Bilanse terenów przeznaczonych pod nową zabudowę nie obejmują także obszarów, na których rozmieszczone będą instalacje wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500kW (instalacje fotowoltaiczne). Wielkość terenów przeznaczonych pod to zagospodarowanie pozostaje bez związku z trendami demograficznymi i bezpośrednimi potrzebami mieszkańców gminy wyliczanymi na tej podstawie. Stanowi czasowe zajęcie gruntów głównie w oparciu o umowy dzierżawy. Inwestycje w tym sektorze mają charakter komercyjny a ich rozmieszczenie wynika przede wszystkim z predyspozycji terenu. Nie wymagają od gminy ponoszenia nakładów na infrastrukturę techniczną. W procesach inwestycyjnych podlegają też rygorystycznym wymaganiom środowiskowym, szczegółowo określonym w przepisach odrębnych.

2.9.1 Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Zapotrzebowanie na tereny mieszkalne:

Na potrzeby obliczeń związanych z zapotrzebowaniem na nową zabudowę funkcji mieszkalnej nie wprowadzano podziału na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę zagrodową. Zapotrzebowanie na funkcję mieszkalną należy rozumieć jako

całościowe zapotrzebowanie gminy Walim na powierzchnię użytkową zabudowy mieszkaniowej, która może być realizowana w formie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (oraz zabudowy szeregowej w obrębie wsi Dziećmorowice), a także zabudowy zagrodowej.

Do obliczenia zapotrzebowania na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej przyjęto:

- prognozowaną liczbę ludności gminy Walim do roku 2035: ok. 5 500 osób,
- średnią liczbę osób przypadających na jedno mieszkanie: 2,7 osoby,
- średnią powierzchnię działki dla zabudowy mieszkaniowej: 2500 m²,
- na każdej działce zlokalizowano jedno mieszkanie w ramach budynku mieszkalnego.

Przyjęcie wskaźnika średniej powierzchni działek 2500 m² wynika z faktu, iż większa część gminy objęta jest różnymi formami ochrony przyrody. Mając na uwadze wymóg luźnej zabudowy na tych terenach, oszacowano taką powierzchnię przypadającą na jeden budynek w całej gminie, natomiast zapotrzebowanie powierzchni zabudowy liczonej brutto wyniesie ok. 3000 m², ponieważ w tej powierzchni liczone jest zapotrzebowanie na drogi, infrastrukturę techniczną, a także usługi podstawowe.

Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna nie została uwzględniona w bilansie z tego względu, iż stanowi niewielki procent obecnej zabudowy.

Prognozowana liczba ludności	ok. 5 500 osób
Prognozowana liczba mieszkań	ok. 1950 mieszkania 100% zabudowa jednorodzinna
Prognozowana powierzchnia terenów inwestycyjnych pod zabudowę mieszkaniową, zagrodową i mieszkaniowo-usługową	6545000 m2 (ok. 655 ha)
Prognozowana powierzchnia terenów inwestycyjnych pod zabudowę mieszkaniową z uwzględnieniem terenów komunikacji drogowej (+20%)	ok. 785 ha
Prognozowana powierzchnia terenów inwestycyjnych pod zabudowę mieszkaniową z uwzględnieniem niepewności procesów urbanistycznych (+30%)	ok. 1021 ha

Tabela nr 6: Zapotrzebowanie na tereny zabudowy mieszkaniowej.
Opracowanie własne.

Zapotrzebowanie na tereny usługowe

Na funkcję usługową składają się usługi publiczne i komercyjne. Grupę usług publicznych reprezentują usługi związane z publiczną nauką i oświatą, kulturą, opieką zdrowotną i społeczną, administracją. Udział w grupie usług komercyjnych zajmują sklepy wiejskie oraz obiekty kulturalne. Na funkcję usługową składają się również: usługi związane ze sportem i rekreacją, zieleń urządzone, usługi sakralne, cmentarze, obsługa komunikacji, biura, usługi związane z turystyką i jej obsługą, jak również szeroko pojęta działalność gospodarcza prowadzona przez mieszkańców w miejscu zamieszkania.

Na potrzeby bilansu przyjęto, że powierzchnia terenów usług podstawowych powinna wynosić 10% powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej.

Powierzchnia terenu usług	ok. 153 ha
Powierzchnia terenu usług z uwzględnieniem terenów komunikacji drogowej (+20%)	ok. 184 ha
Powierzchnia terenu usług z uwzględnieniem niepewności procesów urbanistycznych (+30%)	ok. 240 ha

Tabela nr 7: Zapotrzebowanie na tereny usług.
Opracowanie własne.

Zapotrzebowanie na tereny przemysłowo-usługowe

Do funkcji aktywności gospodarczej można zaliczyć zarówno zabudowę związaną bezpośrednio z produkcją, jak również z szeroko rozumianym przemysłem, oraz obiektami składów i magazynów, a także z usługami komercyjnymi. Do funkcji produkcyjnej zaliczono również obszary i tereny górnicze. Uwzględniając przeprowadzone analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozy demograficzne, jak również przy uwzględnieniu możliwości finansowania założono, że udział terenów związanych z produkcją i aktywnością gospodarczą wynosić będzie 5% terenów zabudowy mieszkaniowej (projektowane w Dzieńmorowicach tereny przemysłowo-usługowe w gminie z przeznaczeniem pod rozwój Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej).

Powierzchnia terenów przemysłowych	ok. 102 ha
Powierzchnia terenów przemysłowych z uwzględnieniem terenów komunikacji drogowej (+20%)	ok. 123 ha
Powierzchnia terenów przemysłowych z uwzględnieniem niepewności procesów urbanistycznych (+30%)	ok. 160

Tabela nr 8: Zapotrzebowanie na tereny przemysłowo-usługowe

Opracowanie własne.

Zapotrzebowanie na tereny pod zabudowę do roku 2035

Przeprowadzone analizy zarówno stanu istniejącego, jak i planowanych przez gminę kierunków rozwoju, pozwalają na określenie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę. Przy obliczeniu maksymalnego zapotrzebowania w skali gminy na nową zabudowę wzięto pod uwagę perspektywę do roku 2035.

W związku z powyższym maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, kształtuje się jak w tabeli 9.

Prognozowana powierzchnia terenów inwestycyjnych pod zabudowę mieszkaniową	ok. 1021 ha
Prognozowana powierzchnia terenów inwestycyjnych pod usługi	ok. 239 ha
Prognozowana powierzchnia terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod przemysł i aktywność gospodarczą	ok. 160 ha
SUMA	ok. 1420 ha

Tabela nr 9: Zestawienie docelowego zapotrzebowania na tereny do roku 2035.

Opracowanie własne.

2.9.2 Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Na potrzeby Studium oszacowano chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Przyjęto podział na następujące funkcje zabudowy:

- zabudowa mieszkaniowa, w tym: jednorodzinna i zagrodowa,
- zabudowa usługowa,
- zabudowa przemysłowo-usługowa,
- tereny rekreacyjne,
- drogi oraz infrastruktura techniczna.

Przy założeniu zachowania dotychczasowych proporcji zachodzących pomiędzy powierzchniami odpowiednich funkcji, jak również ich procentowym udziale w całości terenów zabudowanych, chłonność rozumiana jako możliwość lokalizowana na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażona w powierzchni użytkowej w podziale na funkcje zabudowy, przedstawiona w tabeli 10.

Funkcja terenu	Powierzchnia terenów w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy (na podstawie MPZP oraz SUiKZP) - OSZACOWANA CHŁONNOŚĆ
Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, zagrodową i mieszkaniowo-usługową	ok. 922 ha
Tereny przeznaczone pod zabudowę usługową	ok. 98 ha
Tereny przeznaczone pod zabudowę związaną z przemysłem i aktywnością gospodarczą	ok. 79 ha

Tabela nr 10: Chłonność obszarów w gminie Walim.
Opracowanie własne.

2.9.3 Wyniki bilansu terenów

Z przeprowadzonego bilansu wynika, że w gminie do 2035 roku zapotrzebowanie na tereny pod zabudowę będzie nieznacznie rosło, głównie na tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz nieznacznie na tereny przeznaczone pod zabudowę produkcyjną. Wynik bilansu wskazuje potrzebę przeznaczenia na ten cel dodatkowych 321 ha terenów.

Bilans studium	Oszacowana chłonność	Zapotrzebowanie na zabudowę	Wyniki bilansu
----------------	----------------------	-----------------------------	----------------

Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową i mieszkaniowo-usługową	ok. 922	ok. 1021	-100	Przeznaczenie 100 ha pod nowe tereny
Tereny przeznaczone pod zabudowę usługową	ok. 98	ok. 239	-141	Przeznaczenie 141 ha pod nowe tereny
Tereny przeznaczone pod zabudowę produkcyjno- usługową	ok. 79	ok. 160	-80	Przeznaczenie 80 ha pod nowe tereny

Tabela nr 11: Wyniki bilansu.
Opracowanie własne.

Z uwagi na to, że zapotrzebowanie na tereny budowlane pojawia się głównie w miejscowościach Dzieńmorowice, Olszynie, Zagórze Śląskie oraz Niedźwiedzica. Zmniejszono powierzchnie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną o ok. 200 ha które mimo upływu lat pozostawały niezainwestowane, a także kolidowały z terenami chronionymi. Wynik bilansu umożliwia wprowadzenie do studium nowych terenów, w korzystniejszej lokalizacji (Dzieńmorowice, Olszynie, Zagórze Śląskie oraz Niedźwiedzica).

2.10 Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych

Na obszarze gminy występuje zagrożenie związane z osuwaniem się mas ziemnych. Udokumentowane, okresowo czynne osuwisko o wymiarach 15mx15m, posiadające kartę dokumentacyjną osuwiska. Zlokalizowane jest przy drodze powiatowej nr 3377D relacji Głuszyca- Sokolec, pomiędzy miejscowościami Sierpnica- Rzeczką, na północno-wschodnim zboczu Góry Sokół.

W tym samym rejonie, pomiędzy miejscowościami Sierpnica- Rzeczką, zlokalizowany jest teren zagrożony ruchami masowymi ziemi, dla którego wykonano kartę rejestracyjną, gdzie lokalnie występują obrywy, muldy oraz osunięcia mas gruntowych w kierunku drogi 3377D.

Na obszarze gminy występują również bardzo strome stoki, na obszarze których lokalizacja nowego zainwestowania wymaga odpowiednich zabezpieczeń.

3. KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO

3.1 Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Walim jest podstawowym dokumentem dla władz samorządowych, na podstawie którego, powinna być prowadzona polityka i strategia działań, przede wszystkim w sferze zagospodarowania przestrzennego, a także w sferze społeczno-gospodarczej i ekologicznej, które bezpośrednio lub pośrednio wpływają na kształtowanie struktury przestrzennej i układu funkcjonalno-przestrzennego.

Studium ustala rodzaj i strukturę zagospodarowania przestrzennego gminy w ujęciu perspektywicznym, a w szczególności:

- zachowanie i rozwój wykształconych podstawowych funkcji dla poszczególnych obszarów oraz jednostek osadniczych,
- poprawa jakości środowiska przyrodniczego, zachowanie terenów zielonych,
- przyrost terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i usługową,
- modernizacja i rozbudowa układu komunikacyjnego,
- zwiększenie powierzchni terenów pod zabudowę związaną z aktywnością gospodarczą.

3.2 Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy

Przyjęte w studium kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wiążą się z określonymi standardami urbanistycznymi, stanowiącymi miarę jakości przestrzeni otwartej i zurbanizowanej. Określone w Studium parametry i wskaźniki urbanistyczne stanowią wartości nieprzekraczalne. Zaleca się, aby jako wytyczną dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przyjmować parametry i wskaźniki urbanistyczne większe w zakresie wielkości działek budowlanych oraz powierzchni biologicznie czynnej i mniejsze w zakresie intensywności wykorzystania terenu.

Zasady kształtowania zabudowy

Gmina Walim charakteryzuje się wysokimi walorami krajobrazowymi (Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu, Rezerwat Przyrody, obszar Natura 2000)

oraz kulturowymi. Uwarunkowania obszaru skłoniły do wyznaczenia stref ochrony krajobrazu, którymi objęto poszczególne wsie wraz z przyległymi do nich terenami, tworząc duży kompleks terenów objętych ochroną.

Charakter nowej zabudowy winna nawiązywać do uwarunkowań kulturowych, ochrony środowiska kulturowego oraz warunków środowiska naturalnego. Zagospodarowanie przestrzenne oraz forma i charakter zabudowy nie może stwarzać dysonansu z otoczeniem.

Projektowana zabudowa swoją formą winna nawiązywać do wykształconej historycznie zabudowy regionalnej. Nowa zabudowa nie może przekraczać wysokości dwóch kondygnacji. Wprowadza się zakaz stosowania dachów płaskich lub niesymetrycznych. W gminie dopuszcza się stosowanie architektury inspirowanej charakterem zabudowy regionalnej lub też dobrej klasy architektury współczesnej, komponowanej w nawiązaniu do otaczającego ją krajobrazu.

Nie należy wyznaczać zbyt małych działek pod zabudowę mieszkaniową. Jako wielkość minimalną dla terenów wiejskich należy przyjąć wielkość działki w granicach ok. 1000 - 2500 m². Ponadto wypełniające je budynki winny być wyraźnie od siebie oddalone. Nie zaleca się budownictwa szeregowego za wyjątkiem wsi Dziećmorowice (powierzchnia działki min. 800 m²). Jednocześnie należy odrzucić możliwość wznoszenia wielopiętrowych budynków mieszkalnych z wielkiej płyty. Dla zabudowy wielorodzinnej preferowane powinny być małe domy mieszkalne (kilkurodzinne).

Na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie wiejskie możliwa jest lokalizacja obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej związanej z obsługą tych terenów.

Budownictwo przemysłowe powinno być również dostosowane formą do otoczenia oraz powinno być oddzielone pasem zieleni.

Z racji wymogów ochrony najkorzystniejsze są inwestycje związane z turystyką i wypoczynkiem, budownictwem mieszkaniowym jednorodzinnym i budownictwem zagrodowym.

Sprecyzowanie szczegółowych wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenów powinno nastąpić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w oparciu o aktualne potrzeby oraz warunki wynikające z obowiązujących przepisów szczególnych.

Obszary zainwestowane i projektowane pod zainwestowanie:

1. Zabudowa wiejska wielofunkcyjna (RM)- zabudowa zagrodowa, mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna, mieszkaniowo-rekreacyjna, usługowa i produkcyjno-usługowa.

2. Zabudowa mieszkaniowa (M)- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i mieszkaniowo-rekreacyjna z dopuszczeniem podstawowych usług. Minimalna powierzchnia działek pod zabudowę mieszkaniową na obszarach objętych ochroną (Obszar Natura 2000) powinna wynosić ok. 2500 m², na pozostałych terenach nie mniej niż 1000 m².

3. Zabudowa usługowa (U)- tereny z przewagą zabudowy usługowej (z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej oraz letniskowej).

4. Tereny usługowo-rekreacyjne (Us)- dopuszcza się zabudowę mieszkaniową.

5. Zabudowa produkcyjno-usługowa (P/U)- lokalizacja nieuciążliwych obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, a także usług nieuciążliwych, w tym rzemiosło, obiekty handlowe itp.

6. Tereny obsługi produkcji gospodarki rolnej (R/U)- tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych.

7. Tereny rolne i usługi turystyczne (R/Us).

8. Cmentarze (ZC).

9. Stacja elektroenergetyczna (E).

10. Oczyszczalnia ścieków (K).

11. Ujęcie wody (W).

12. Obszary, na których rozmieszczone będą instalacje fotowoltaiczne o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów – granice obszarów określa rysunek studium, a sposób zagospodarowania rozdział 3.16.

W granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują ustalenia pkt 3.11.

Obszary, które należy wyłączyć spod zabudowy:

1. Tereny rolne (R), za wyjątkiem wyznaczonych na rysunku studium obszarów na których rozmieszczone będą instalacje fotowoltaiczne o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW.

2. Lasy i zadrzewienia (ZL).

3. Zieleń izolacyjna (ZP).

4. Wody powierzchniowe (Wp).

5. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo występowania powodzi jest średnie i wynosi 1%.

6. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo występowania powodzi jest wysokie i wynosi 10%.
7. Tereny oznaczone w ewidencji, jako Ls- lasy i Lz- grunty zadrzewione i zakrzewione oraz N- nieużytki, z zachowaniem występujących tam zadrzewienia- pod warunkiem braku sprzeczności z przepisami odrębnymi.

3.3 Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

Podstawowe zasady ochrony środowiska przedstawiają wymagania określone w art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2020 poz. 1219).

Ochrona przyrody, krajobrazu oraz środowiska i jego zasobów powinna odbywać się na zasadzie działań:

- utrzymanie obecnej ochrony prawnej obszarów cennych przyrodniczo;
- prowadzenie polityki proekologicznej oraz edukacji ekologicznej;
- możliwość realizacji urządzeń korzystających z odnawialnych źródeł energii;
- prowadzenie odpowiedniej polityki dotyczącej gospodarki wodno-ściekowej;
- segregacja odpadów oraz ich odprowadzanie w systemie gospodarki komunalnej;
- prowadzenie działań mających na celu ochronę i zachowanie bioróżnorodności, ciągłości i trwałości ekosystemów oraz korytarzy ekologicznych, poprzez:
 - zachowanie istniejących ekosystemów leśnych oraz zadrzewień- pod warunkiem braku sprzeczności z przepisami odrębnymi,
 - zachowanie w obecnym sposobie użytkowania chronione siedliska przyrodnicze, stanowiska zwierząt i roślin objętych ochroną gatunkową oraz cieki wodne wraz z ich rodzimą roślinnością,
 - utrzymanie wysokich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej (min. 50%) na działkach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo- rekreacyjną oraz zagrodową,
 - rekultywacja terenów o obniżonych walorach przyrodniczych;
- ochrona i odtwarzanie możliwie jak najszerszych korytarzy ekologicznych i roślinnych pasów ochronnych, spełniających funkcje izolacyjną, wzdłuż cieków wodnych, aby zmniejszyć możliwości spływu powierzchniowego zanieczyszczeń do wód powierzchniowych,

- retencja wód opadowych, poprzez realizację szeroko rozumianej błękitno- zielonej infrastruktury;
- ograniczenie stosowania powierzchni nieprzepuszczalnych;
- ograniczenia w stosowaniu środków chemicznych w rolnictwie;
- rozwój zrównoważonej turystyki i rekreacji na obszarach cennych przyrodniczo, poprzez promowanie turystyki krajoznawczej pieszej, biegowej oraz rowerowej, wyznaczając trasy, szlaki oraz ścieżki ekologiczno- przyrodnicze z niezbędną infrastrukturą turystyczną nawiązującą do otoczenia, która nie będzie stwarzać dysonansu z otoczeniem;
- rozwój małych i średnich agroturystyk,
- ochrona środowiska i jego zasobów:

- lasy

Lasy podlegają ochronie, polegającej na trwałym utrzymaniu lasu oraz konieczności zapewnienia przez właścicieli lasów ciągłości ich użytkowania szczególnie poprzez zachowanie szaty leśnej. Szczegółowe zasady ochrony w tym zakresie określają aktualne przepisy. Na obszarze lasów i zadrzewień (ZL) zabrania się zmiany użytkowania terenów, na których znajdują się siedliska przyrodnicze oraz stanowiska roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183) i Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409).

- siedliska przyrodnicze

Na terenach lasów i zadrzewień (ZL) oraz terenach rolnych (R), na których znajdują się cenne siedliska przyrodnicze wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, zabrania się zmiany użytkowania tych obszarów.

- chronione gatunki zwierząt

Na terenach projektowanych pod zainwestowanie należy zachować istniejące stanowiska zwierząt objętych ochroną gatunkową na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183), w szczególności stanowisko lęgowe przepiórki zwyczajnej *Coturnix coturnix* we

wsi Dzieńmorowice, działka nr 105 oraz stanowisko rzekotki drzewnej *Hyla arborea* we wsi Zagórze Śląskie, działka nr 250/6.

- udokumentowane złoża kopalin

Na obszarze objętym projektem studium zlokalizowane są:

- część złoża węgla kamiennego „Julia” WK 579,
- część obszaru górniczego i terenu górniczego „Jedlina Zdrój” utworzonego dla złoża wód leczniczych dec. Min. Zdr. i Op. Społ. Z dnia 10 X 1976 r.,
- złożo piasku „Jugowice” KN 5703.

Na podstawie przepisów odrębnych złoża kopalin podlegają ochronie, której wyrazem jest m.in. zabezpieczenie warunków do ich eksploatacji (obecnie lub w przyszłości). Obowiązuje wyłączenie spod zabudowy udokumentowanych złóż kopalin (z zastrzeżeniem istniejącej zabudowy oraz zabudowy ustalonej na podstawie wcześniej obowiązujących dokumentów planistycznych) oraz zaleca się nie wprowadzanie na omawianych terenach infrastruktury technicznej. **Zakaz ten nie dotyczy instalacji fotowoltaicznych, lokalizowanych w na obszarach wskazanych na rysunku studium.**

Działania podejmowane w granicach terenów górniczych utworzonych na eksploatację wód leczniczych ze złoża „Jedlina Zdrój” w zakresie projektowania, wykonania, eksploatacji i likwidacji inwestycji powinny uwzględnić ochronę (tzn. potrzebę zabezpieczenia przed niekorzystnymi zmianami ilościowymi i jakościowymi) tego złoża wód leczniczych, które podlega ochronie na podstawie przepisów odrębnych.

Za zgodne ze studium na terenach w granicach udokumentowanego złoża uznaje się podjęcie eksploatacji.

Formy ochrony przyrody obejmują obszary cenne przyrodniczo, na których obowiązują nakazy i zakazy określone w przepisach odrębnych:

Park Krajobrazowy Gór Sowich

Dla Parku Krajobrazowego obowiązują ustalenia (nakazy oraz zakazy) określone w uchwale nr XVI/333/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Gór Sowich oraz w Rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego z dnia 15 maja 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Gór Sowich zmienionego Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego nr 20 z dnia 12 listopada 2008 r.

Zgodnie z ustaleniami planu ochrony Parku, należy utrzymać obecny stan użytkowania na terenach proponowanych do powiększenia Parku Krajobrazowego Gór Swoich.

Obszar Chronionego Krajobrazu Góry Bardzkie i Sowie

Na terenie objętym opracowaniem znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu Góry Bardzkie i Sowie. Obowiązują ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy dla ochrony przed zmianami lub utratą wartości przyrodniczych tego obszaru wymienione w Rozporządzeniu nr 25 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Góry Bardzkie i Sowie.

Na terenach położonych w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Góry Bardzkie i Sowie, w tym na terenach zabudowy wiejskiej wielofunkcyjnej (RM) oraz zabudowy mieszkaniowej (M) należy wyłączyć z nowego zainwestowania tereny oznaczone w ewidencji, jako Ls- lasy i Lz- grunty zadrzewione i zakrzewione oraz N- nieużytki i zachować występując na tych terenach zadrzewienia.

Rezerwat Przyrody „Góra Choina”

Na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska ustala się ochronę części obszaru w granicach rezerwatu przyrody „Góra Choina”, ustanowionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu Nr 7 z dnia 7 maja 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Góra Choina” .

Obszar Natura 2000 Ostoja Nietoperzy Gór Sowich

Należy przestrzegać obowiązujących zakazów określonych w rozporządzeniach: dot. stanowiska gatunków roślin, grzybów i zwierząt chronionych na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin; rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014, poz. 1408), obowiązujących zapisów art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz ustalenia planu zadań ochronnych ustanowionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 Ostoja Nietoperzy Gór Sowich PLH020071 dla położenia obszaru w granicach terenu mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nietoperzy Gór Sowich PLH020071, ochrony występowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie

siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a również kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

Pomniki przyrody

Dla pomników przyrody zlokalizowanych w granicach gminy Walim obowiązują ustalenia szczegółowe (zakazy, nakazy) zawarte w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2020 poz. 55).

Podstawowe zasady ochrony środowiska kulturowego:

- ochrona krajobrazu kulturowego oraz historycznych układów urbanistycznych wsi poprzez przygotowanie dla wybranych jednostek osadniczych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz poprzez zapis w planach miejscowych stref ochrony konserwatorskiej,
- zagospodarowanie i rewitalizacja zespołów rezydencjonalnych, proponowane zagospodarowanie i wykorzystanie w turystyce i przy promocji gminy.

Korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym GKZ-7B Góry Złote – Góry Sowie:

Ustalenia zmiany studium, a także zasady zagospodarowania terenów nie objętych niniejszą zmianą uwzględniają wytyczne zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego do ww. obszaru funkcjonalnego, tj.:

1. zachowują powiązania i ciągłości terenów otwartych (leśnych, rolniczych, zadrzewionych, parkowych, ogrodów działkowych, mokradeł i wód,
2. zwiększają lesistość korytarza ekologicznego, poprzez ustalone w studium dolesienia.

Ustalenia te są wiążące dla lokalnych dokumentów planistycznych oraz działań należących do kompetencji gminy,

3.4 Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Obiekty i ich zespoły wpisane do rejestru zabytków podlegają rygorom prawnym wynikającym z treści odpowiednich aktów prawnych. Przede wszystkim są one objęte ochroną konserwatorską, wynikającą z przepisów Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2020 poz. 282). W odniesieniu do obiektów ujętych w rejestrze zabytków zakłada się pierwszeństwo wymagań konserwatorskich przy realizacji

robót budowlanych oraz innych zmianach zagospodarowania i użytkowania obiektów. Wszelkie działania przy zabytku mogą odbywać się za pozwoleniem właściwego konserwatora zabytków.

Wykaz zabytków ujęty w Gminnym wykazie stanowi załącznik nr 3. Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków stanowi załącznik nr 4 do studium.

Należy uwzględnić ochronę oraz uwarunkowania, wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków, zgodnie z przepisami odrębnymi:

- zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, które podlegają zachowaniu, dla których wszelkie działania należy prowadzić z uwzględnieniem przepisów odrębnych,
- zabytków nieruchomych figurujących w wykazie zabytków, działania inwestycyjne w obiektach ujętych w wykazie zabytków winny być uzgadniane z organem ochrony zabytków, przy założeniu dostosowania planowanych działań do wartości zabytkowej obiektu,
- obszarów zabytkowych figurujących w wykazie obszarów zabytkowych, dla których należy określić szczegółowe parametry dotyczące kształtowania nowej zabudowy oraz wszelkich działań inwestycyjnych, przede wszystkim należy zapewnić ochronę zabytkowego obszaru poprzez zachowanie układu przestrzennego oraz dostosowanie nowej zabudowy do historycznej zabudowy wsi w zakresie lokalizacji, skali, bryły, formy architektonicznej, a w tym kształtu i wysokości dachu, nawiązania formą i materiałami do lokalnej tradycji architektonicznej (materiały wykończeniowe elewacji, pokrycia dachowe),
- obszarów obserwacji i ochrony archeologicznej, dla których, z uwagi na domniemanie zawartości i reliktyw archeologicznych (w sąsiedztwie nagromadzenia udokumentowanych stanowisk archeologicznych, a też w obszarze wsi o metryce średniowiecznej), wprowadza się strefę ochrony zabytków archeologicznych OW. Na obszarze tym dla inwestycji związanych z pracami ziemnymi wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, zgodnie z przepisami z odrębnymi,
- zabytków archeologicznych na obszarze tym dla inwestycji związanych z robotami ziemnymi wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, zgodnie z przepisami z odrębnymi,
- stanowisk archeologicznych, w obrębie znajdujących się na terenie objętym opracowaniem chronionych stanowisk archeologicznych oraz w ich bezpośrednim

sąsiedztwie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, zgodnie przepisami z odrębnymi; należy wyłączyć spod ewentualnego zalesienia obszary stanowisk archeologicznych,

– obiektów o zachowanej formie krajobrazowej, dla których wyznaczono strefę „W” ścisłej ochrony zabytków archeologicznych, wyłączone są z wszelkiej działalności inwestycyjnej, która mogłaby naruszać ich specyficzną formę. Dla tego typu obiektów w strefie wprowadza się priorytet wymogów konserwatorskich oraz zakaz działań inwestycyjnych nie związanych bezpośrednio z konserwacją oraz rewaloryzacją zabytkowego terenu (dopuszcza się prowadzenie badań naukowych, prac porządkowych, konserwację zachowanych fragmentów zabytkowych w celu ich ekspozycji w terenie lub zabezpieczenia przed zniszczeniem).

Dopuszcza się aktualizację wykazu i rejestru zabytków.

Na całym obszarze ustala się ochronę potencjalnych zabytków archeologicznych pozyskanych w trakcie robót ziemnych, budowlanych lub jako znaleziska przypadkowe, wprowadzając zapis: Wszelkie przedmioty, co do których istnieje przypuszczenie, iż są zabytkami pozyskanymi w trakcie prac ziemnych lub odkryte jako przypadkowe znaleziska podlegają ochronie prawnej na podstawie przepisów odrębnych. Postępowanie z przedmiotami lub obiektami o cechach zabytkowych odkrytymi w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub prac ziemnych należy prowadzić z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych.

Dla stanowisk archeologicznych ustala się, że w ich obrębie oraz w bezpośrednim sąsiedztwie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Wykaz obszarów zabytkowych i stanowisk archeologicznych w gminie Walim zawiera załącznik nr 5 do studium.

3.5 Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

W celu rozwoju infrastruktury technicznej możliwe jest przeznaczenie każdego terenu na etapie planów miejscowych zarówno na terenach mieszkaniowych jak i na terenach aktywności gospodarczej. Za zgodną z ustaleniami Studium uważa się lokalizację sieci oraz urządzeń infrastruktury technicznej na terenach rolnych objętych zakazem zabudowy.

Za zgodne ze studium uznaje się lokalizację sieci oraz urządzeń przesyłowych nieoznaczonych na rysunku studium, pod warunkiem, że nie kolidują z istniejącym i projektowanym zagospodarowaniem oraz uwarunkowaniami wynikającymi z położenia np. na terenach objętych ochroną.

Kompleksowe wyposażenie gminy w infrastrukturę techniczną jest podstawowym uwarunkowaniem jej rozwoju. Infrastruktura techniczna oraz komunalna pełni funkcję usługową wobec innych obszarów kształtowania zrównoważonego rozwoju gminy.

Systemy komunikacji:

a) rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci drogowej

- drogi wojewódzkie- należy dążyć do uzyskania właściwych parametrów dróg,
- drogi powiatowe- zwiększenie czytelności ich przebiegu, poprawę parametrów technicznych dróg,
- drogi gminne- przebudowę do uzyskania właściwych parametrów dróg. Należy zapewnić przejezdność (nawierzchniowo utwardzona) w każdych warunkach pogodowych,

b) zaplecze techniczne, parkingi

Zakłada się wykonanie parkingu z obiektami obsługi podróżnych przy drodze gminnej biegnącej wzdłuż Jeziora Bystrzyckiego w miejscowości Zagórze Śląskie (obiekt w realizacji) oraz niewielkie parkingi leśne przy drogach powiatowych w rejonie Gór Sowich. Na terenach z przewagą zabudowy usługowej, oznaczonych na rysunku studium symbolem U oraz zabudowy produkcyjno- usługowej, oznaczonych na rysunku studium symbolem P/U, zaleca się lokalizację parkingów.

c) trasy rowerowe

Należy odpowiednio wytyczyć i oznaczyć trasy ruchu rowerowego do głównych obszarów ruchu turystycznego i rekreacyjnego (Góry Sowie, Rezerwat Przyrody Góra Choina), łącząc je z Wałbrzychem i Świdnicą. Trasy te mogą pokrywać się z przebiegiem dróg powiatowych lub gminnych, a także mogą być prowadzone niezależnie od sieci drogowej. Zaleca się lokalizację parkingów na terenach P/U.

d) kolej

Nieczynna linia kolejowa nr 285 jest w trakcie przywrócenia ruchu. Spełniać będzie funkcję części planowanej Wałbrzyskiej Kolei Aglomeracyjnej.

Infrastruktura techniczna

Stan infrastruktury technicznej dot. gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, gazownictwa i energetyki został opisany w rozdziale 2 (podrozdział 2.1).

Studium zakłada budowę i rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w celu obsługi mieszkańców, w tym lokalizację obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do ich prawidłowego funkcjonowania. Dopuszcza się stosowanie bezodpływowych zbiorników oraz przydomowych oczyszczalni ścieków zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dopuszcza się budowę i rozbudowę dystrybucyjnej i rozdzielczej sieci gazowej, w tym gazociągów wysokiego, podwyższonego średniego, średniego i niskiego ciśnienia oraz stacji redukcyjno- pomiarowych niezbędnych do zaopatrzenia w gaz sieciowy terenów przeznaczonych pod zainwestowanie. Projektowane gazociągi zaleca się układać poza liniami rozgraniczającymi istniejących i projektowanych dróg.

Studium zakłada rozbudowę sieci przewodowych zgodnie z występującym zapotrzebowaniem, w szczególności tam gdzie powstają nowe zgrupowania zabudowy. W Studium przewiduje się docelowe skablowanie napowietrznych sieci telekomunikacyjnych.

W studium nie przewiduje się lokalizacji składowiska odpadów komunalnych ani przemysłowych.

Należy zapewnić aspekty ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami m.in. poprzez kompleksowe oraz zgodne z obowiązującymi wymaganiami ochrony środowiska rozwiązanie gospodarki wodnej, ściekowej i gospodarki odpadami w wykorzystaniem istniejących obiektów infrastruktury technicznej.

Utrzymuje się istniejący system odprowadzenia wód opadowych do kanalizacji deszczowej lub powierzchniowo oraz istniejącymi rowami i ciekami z wyjątkiem wód opadowych i roztopowych z parkingów oraz terenów komunikacyjnych, gdzie wody należy przed odprowadzeniem podczyścić do wartości zawartych w przepisach odrębnych.

W ramach działań zmierzających do prawidłowego zagospodarowania i odprowadzania wód opadowych i regulacji stosunków wodnych ustala się zasadę zagospodarowania opadu w miejscu jego wystąpienia oraz stopniowego uwalniania oraz opóźniania spływu wód, których pełne zagospodarowanie w miejscu opadu nie jest możliwe.

Należy dążyć do systematycznego zwiększania liczby inwestycji umożliwiających realizację zrównoważonego gospodarowania wodami opadowymi, poprzez:

- zagospodarowanie wód opadowych na terenie nieruchomości lub zlewni do celów gospodarczych, do nawadniania terenów zieleni oraz do wykorzystania w obiektach małej architektury i rekreacyjnych;
- wykorzystanie zieleni do retencji i parowania, w tym tworzenie zielonych ścian oraz dachów;
- ograniczenie stosowania powierzchni nieprzepuszczalnych;
- stosowanie urządzeń do infiltracji wód opadowych do gruntu, retencji oraz pełniących obie te funkcje, w tym naziemnych i podziemnych zbiorników retencyjnych, zbiorników chłonnych, rowów trawiastych, niecek i suchych zbiorników;
- określenie w planach miejscowych zasad zagospodarowania wód deszczowych i roztopowych zapewniających: lokalne wykorzystanie, gromadzenie, przechowywanie i powolny odpływ tych wód do odbiorników.

3.6 Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Nie wyznacza się obszarów pod nowe inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym. W razie potrzeby dopuszcza się realizację celu publicznego o znaczeniu lokalnym na obszarze gminy Walim.

3.7 Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa

W obszarze objętym studium występują:

- drogi wojewódzkie nr: 379, 383- dokonano przebudowy drogi nr 379 na odcinku od ronda do miasta Wałbrzych,
- tereny zamknięte linii kolejowej nr 285 jest w trakcie przywrócenia ruchu; inwestycja ta ujęta pod nazwą „Przebudowa linii kolejowej nr 285 na odcinku Świdnica Kraszowice – Jedlina Zdrój” znajduje się na liście podstawowej projektów RPO, objętych Krajowym Programem Kolejowym do 2023 roku (Uchwała nr 144/2016 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustawienia Krajowego Programu

Kolejowego do 2023 roku); zamieszczona jest w Planie inwestycji transportowych o znaczeniu regionalnym w województwie dolnośląskim realizowanych ze środków EFRR 2014-2020 (Uchwała nr 2123/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 kwietnia 2016 r.) oraz znajduje się w Wykazie projektów zidentyfikowanych przez IŻ RPO WD w ramach trybu pozakonkursowego RPO WD 2014-2020 jako inwestycja realizowana ze środków ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej (Załącznik nr 5 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 z dn. 12 grudnia 2017 r. przyjęty uchwałą nr 4631/V/2017 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2017 r.),

– w trakcie przebudowy jest droga wojewódzka nr 379; inwestycja ta ujęta pod nazwą: „Realizacja projektu Trasa Sudecka – przebudowa drogi wojewódzkiej nr 379 od ronda ul. Uczniowskiej w m. Stary Julianów do ronda ul. Wałbrzyska w m. Świdnica” jest zamieszczona w Wykazie projektów zidentyfikowanych przez IŻ RPO WD w ramach trybu pozakonkursowego RPO WD 2014-2020 (Załącznik nr 5 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 z dnia 12 grudnia 2017 r. przyjęty uchwałą nr 4631/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2017 r.) oraz znajduje się w Planie inwestycji transportowych o znaczeniu regionalnym w województwie dolnośląskim realizowanych ze środków EFRR 2014-2020 (Uchwała nr 2123/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 kwietnia 2016 r.).

3.8 Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej

W studium nie wyznacza się obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planów. Plany miejscowe sporządzane będą w miarę potrzeb.

3.9 Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

W studium nie wyznacza się obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planów. Plany miejscowe sporządzane będą w miarę potrzeb.

3.10 Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Tereny oznaczone w studium jako strefy rolniczej przestrzeni produkcyjnej podlegają ochronie, poprzez zakaz zabudowy.

Zakaz ten dotyczy wszystkich form zabudowy, z wyłączeniem zabudowy zagrodowej oraz instalacji fotowoltaicznych mocy zainstalowanej większej niż 500kW lokalizowanych w granicach obszarów wskazanych na rysunku studium. Możliwe są również inwestycje związane z poprawą przestrzeni rolniczej (melioracje, drogi). Zakaz zabudowy na terenach rolnych uzasadniony jest względami ekonomicznymi (infrastruktura techniczna, komunikacja), uwarunkowaniami historycznymi (wykształtowana historycznie zabudowa wiejska w obszarze Dolnego Śląska posiada zwarty charakter) oraz wynika z potrzeb ochrony krajobrazu i środowiska.

Wszystkie lasy położone w obrębie gminy zaliczane są do I kategorii ochronnej i podlegają szczególnej ochronie prawnej.

Gmina charakteryzuje się relatywnie dużym odsetkiem terenów leśnych wynoszącym ok. 43%, zatem nie przewiduje się jego zwiększenia. Zalesieniu podlegać powinny tereny po eksploatacji górniczej oraz nieużytki, z wyłączeniem terenów, na których znajdują się siedliska przyrodnicze chronione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz stanowiska chronionych gatunków na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183) i Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409).

Instytut Melioracji i Użytków Zielonych– Dolnośląski Ośrodek Badawczy we Wrocławiu wykonał w latach 1997-1998 opracowanie ustalające przebieg granicy rolno – leśnej w Sudetach. Wnioski zawarte w tym opracowaniu powinny być podstawą podejmowania decyzji w zakresie przeznaczenia terenów na cele leśne.

3.11 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

Zgodnie z art. 326 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. 2020, poz. 310) w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględniono ustalenia wynikające z Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, zatwierdzonego przez Radę Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 1967) oraz ustalenia wynikające z Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dniu 18 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 1938). Oba plany, zgodnie z art. 555 ust. 2 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo Wodne (Dz. U. 2020, poz. 310), podlegają przeglądowi i aktualizacji do dnia 22 grudnia 2021.

Na terenie objętym zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego występują obszary, o których mowa w art. 169 ust. 2 ustawy Prawo wodne: obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%.

Status obszarów szczególnego zagrożenia powodzią został uregulowany w art. 16 pkt 34 ustawy Prawo wodne. Zgodnie z tym przepisem, obszarami szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują przepisy odrębne w tym zakazy określone w ustawie Prawo wodne są:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny.

Wyżej wymienione obszary, o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi, zostały przedstawione na rysunkach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (obszary szczególnego zagrożenia powodzią),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (obszary szczególnego zagrożenia powodzią).

Terenami znajdującymi się częściowo lub w całości na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią są:

- zabudowa wiejska wielofunkcyjna (RM)- zabudowa zagrodowa, mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna, mieszkaniowo-rekreacyjna, usługowa i produkcyjno-usługowa,
- zabudowa mieszkaniowa (M)- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i mieszkaniowo-rekreacyjna z dopuszczeniem podstawowych usług,
- zabudowa usługowa (U)- tereny z przewagą zabudowy usługowej (z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej oraz letniskowej),
- lasy i zadrzewienia (ZL),
- tereny rolne (R),
- oczyszczalnia ścieków (K),
- ujęcie wody (W).

Dla terenów RM, M, U, ZL oraz R w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, wyłącza się z możliwości wprowadzania nowej zabudowy. Natomiast dla terenów K i W podczas realizacji inwestycji należy wykorzystywać technologie, które będą uwzględniać zalanie wodami powodziowymi.

Zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 3 lit. a i b ustawy Prawo wodne zabrania się również gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania, a także lokalizowania nowych cmentarzy. Dodatkowo, realizacja inwestycji na owych obszarach może wiązać się z wymogami uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, ale zgodnie z art. 390 ust.1 pkt 1 wymagany jest on tylko w przypadku nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz nowych obiektów budowlanych.

Na obszarze gminy występuje zagrożenie związane z osuwaniem się mas ziemnych. Istnieje udokumentowane, okresowo czynne osuwisko oraz teren zagrożenia ruchami masowymi ziemi, zlokalizowany przy drodze powiatowej nr 3377D relacji Głuszyca-Sokolec, pomiędzy miejscowościami Sierpnica- Rzecznica, na północno- wschodnim zboczu Góry Sokół. W związku z prawdopodobieństwem wystąpienia ruchów osuwiskowych oraz mas ziemnych, szczególnie w niesprzyjających warunkach pogodowych (susza- opady ekstremalne- susza), zaleca się obserwację terenu.

W przypadku wystąpienia intensywnych procesów geodynamicznych zagrażających infrastrukturze transportowej rejonu, zaleca się zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych wykonanie:

- *Projektu i Dokumentacji geologiczno– inżynierskiej stanu podłoża w rejonie drogi powiatowej nr 3377D. Dokumentacja geologiczno- inżynierska i Projekt geotechniczny stanowią podstawę realizacji Projektu Budowlanego- Wykonawczego. Warunki gruntowo- wodne drogi powiatowej nr 3377D na podstawie wizji lokalnej i badań georadarowych, określono jako złożone i wstępnie podłoże zaliczono do III kat. Geotechnicznej;*
- *Projektu Budowlanego– Wykonawczego stabilizacji zbocza oraz konstrukcji i korpusu drogi powiatowej 3377D, który uwzględni warunki realizacji prac budowlanych w rejonie środowiska chronionego Natura 2000 Ostoja Nietoperzy Gór Sowich- PLH02007,*
- *w przypadku powstania osuwiska w trybie pilnym zaleca się usunąć koluwium osuwiska z drogi, wykonać stabilizację skarp.*

Na obszarze gminy występują również bardzo strome stoki, na obszarze których lokalizacja nowego zainwestowania wymaga odpowiednich zabezpieczeń.

3.12 Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na obszarze gminy nie występują obiekty ani obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

3.13 Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady

Zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. 2015, poz. 2120), na obszarze gminy nie występują obszary pomników zagłady.

3.14 Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Przekształceniom funkcjonalno – przestrzennym będą podlegać obszary, dla których zmiana funkcji jest zgodna z polityką przestrzenną gminy.

3.15 Obszary zdegradowane

Na terenie gminy nie znajdują się obszary zdegradowane.

3.16 Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu

Rozmieszczenie obszarów określa rysunek studium.

Na ww. obszarach dopuszcza się funkcję rolniczą, zachowanie istniejących lasów oraz dolesienia, infrastrukturę techniczną i komunikacyjną. Wymaga się utrzymania ciągłości korytarza ekologicznego GKZ-7B Góry Złote – Góry Sowie.

Rysunek studium określa maksymalny zasięg obszarów, który w planie miejscowym powinien być dostosowany do lokalnych uwarunkowań, oraz wymagań określonych powyżej.

3.17 Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Terenem zamkniętym jest linia kolejowa nr 285, która prowadzi z Wrocławia przez Świdnicę Kraszewice do Jedliny-Zdrój.

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr XXXVII/345/2022

Rady Gminy Walim

z dnia 26 kwietnia 2022 r.

załącznik 3.gml

Dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

UZASADNIENIE

Podjęcie niniejszej uchwały wynika z przepisów art. 12 oraz art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r., poz. 503). Przepisy te określają tryb uchwalania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz zmian w tym dokumencie.

Uchwalenie niniejszej zmiany studium jest realizacją Uchwały Nr XXVIII/243/2021 Rady Gminy Walim z dnia 25 maja 2021r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Walim, z późniejszą zmianą wprowadzoną Uchwałą Nr XXXIII/303/2021 Rady Gminy Walim z dnia 21 grudnia 2021r.

Zgodnie z w/w Uchwałą przedmiotem zmiany studium jest wyznaczenie w obrębie Dziećmorowice obszarów na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, a także ich strefy ochronne.

Wójt Gminy Walim, zobowiązany do wykonania w/w Uchwały Rady Gminy Walim przeprowadził czynności, o których mowa w art. 11 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2021r. poz. 2373, 2389).

Do projektu zmiany studium została wykonana prognoza oddziaływania na środowisko, której zakres i stopień szczegółowości uzgodniono:

- z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu pismem znak: WSI.411.275.2021.HL z dnia 26 lipca 2021r.,
- z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wałbrzychu na podstawie art. 25 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Następnie projekt zmiany studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko uzyskał wymagane opinie ww. organów:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
pismo znak WSI.410.471.2021.HL z dnia 17 listopada 2021 r.,
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w
Wałbrzychu – Postanowieniem znak ZNS.9022.1.18.2021.MB z dnia 24
listopada 2021 r.

W terminie od dnia 8 lutego 2022 r. do dnia 8 marca 2022 r. projekt zmiany studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, wyłożony był do publicznego wglądu, a dnia 22 lutego 2022 r. odbyła się dyskusja publiczna. Do dnia 29 marca 2022 r. przyjmowane były uwagi.

Przedmiotem wyłożenia był – stosownie do wymagań par. 8 ust. 2 rozporządzenia MI z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U. nr 118, poz. 1233) ujednolicony projekt zmiany studium zawierający wyróżnienie projektowanych zmian.

Do wyłożonego projektu zmiany studium nie wpłynęły uwagi.

Do wyłożonej wraz projektem zmiany studium prognozy oddziaływania na środowisko także uwagi i wnioski nie wpłynęły.

Projekt zmiany studium bazował na prognozie oddziaływania środowisko wraz ze wskazaniami ekofizjograficznymi sporządzonymi na potrzeby niniejszej zmiany studium w roku 2021. Opracowanie to zawiera informacje o stanie środowiska, w zakresie, o którym mowa w art. 72 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.), tj. charakterystykę poszczególnych elementów przyrodniczych na obszarze objętym zmianami studium i ich wzajemnych powiązań, przedstawionych w diagnostycznej części prognozy oddziaływania na środowisko.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Walim polega na sektorowej aktualizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie opisanym na wstępie (bez zmian uwarunkowań).

Decyzje planistyczne podjęte w ramach niniejszego opracowania nie zmieniają głównych celów rozwojowych oraz zasad polityki przestrzennej gminy określonych w dotychczas obowiązującym dokumencie, uwzględniają główne funkcje rozwojowe oraz tendencje w ruchu inwestycyjnym.

Gmina Walim przeprowadziła analizę, o której mowa w art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, uchwaloną Uchwałą Nr XXIV/141/2016 Rady Gminy Walim z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Walim oraz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przyjęty program prac planistycznych obejmował lata 2017 – 2020. Wykonanie kolejnej analizy zostało przewidziane na zakończenie bieżącej kadencji. W związku z tym wykonanie niniejszej zmiany studium nie zostało ocenione pod kątem zgodności z programem prac planistycznych.